

ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

V Обикновенно Народно Събрание (втора редовна сессия).

XVIII ЗАСЕДАНИЕ, СРЪДА, 16 НОЕМВРИЙ 1888 ГОДИНА.

(Отворено въ 11/2 часа послѣ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на Д. Тончева).

Прѣдсѣд.: (Звѣни). Засѣдането се отваря. Г-нъ секретарь ще прочете поименния списъкъ на г-да прѣставителите, за да се види, кой присѫствува и кой отсѫствува отъ днешното засѣдание.

Секр. Златаровъ: (Чете): Отсѫствуваатъ:

Петръ Геновъ, Д. Петковъ, Д. Мантовъ, Хр. Ивановъ, Минко Дойковъ, Маринъ Коновъ, Божилъ Недѣлковъ, Найденъ Беневъ, Никола Странски, Георгий Чолаковъ, Порданъ Маноловъ, П. Калайджиевъ, Димитръ Кюсовъ, Илия Маджаровъ, Славчо Тчиличевъ, Галибъ Х. Еминовъ, Янко Георгиевъ, Х. Маринъ Цековъ, Тома Цековъ Зайковъ, Ив. Халачовъ, Димитръ Златевъ, Д-ръ Чачевъ, Д-ръ Стефановъ, Хр. Векиловъ, Ст. Димитровъ, Иосифъ Богдановъ, Д-ръ Я. Геровъ, Илия Щърбановъ, Ефтимъ Друмевъ и Георгий Цанковъ.

Прѣдсѣд.: Огъ 279 души отсѫствуваатъ 30 души. Има, слѣдователно, нужното число, за да се пристъпи къмъ разискване въпросътъ, положени на дневенъ редъ. На дневенъ редъ имаме:

I. Докладъ на разни комисии.

II. Тълкуванието на чл. 109, § 7 отъ закона за градските общини и чл. 46 отъ закона за чиновниците.

III. Прѣдложение отъ Министерството на Финансите за отстъпване гората «Пепелашъ» на мънастира «Бѣла Черкова».

IV. Законопроектъ на Министерството на Правосъдието за свърхсмѣтенъ кредитъ за 5.934 л. 51 ст. и

V. Съобщение на разни законопроекти и прѣложения.

Г-нъ секретарь ще прочете съкратения протоколъ отъ XVII-то засѣданіе.

Секр. Г. Пеневъ: (Чете съкратений протоколъ).

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да направи бѣлѣшка върху прочетения протоколъ? (Нѣма). Значи приема се за точенъ.

Св. Франговъ: Съгласно 131 чл. отъ Конституцията има единът отъ Хасковските прѣставители да даде клѣтва.

Прѣдсѣд.: На първи дневенъ редъ имаме докладване на разни комисии. Г-нъ докладчикъ на фин. комисия има думата.

Докл. П. Вълнаровъ: Има пригответъ докладъ само за прощениета. Ако разрѣшите да го докладвамъ, защото, спорѣдъ правилника, тъ се разглеждатъ само въ сѫбота. (Гласове: Да останатъ за сѫбота).

Прѣдсѣд.: Г-нъ докладчикъ по Вътрѣшна дѣла. (Единъ гласъ: Нѣма готовъ докладъ). По Правосъдието?

Д. Свѣщаровъ: Комисията по Правосъдието разглежда само законопроекта за адвокатите, по който е направила малки измѣнения и прѣдъ видъ на неговата краткост и по не важнитѣ измѣнения отъ комисията, моля Нар. Събрание, ако приеме, да докладвамъ безъ докладъ. (Гласове: Прието. — Други: Не).

Т. Китанчевъ: Г-да! Законопроекта за адвокатите е важенъ. Ако се постарае комисията, много добре ще бѫде, да напечата докладътъ си, да видимъ какви измѣнения прави и тогава да сѫдимъ. На мнѣніе съмъ слѣдователно комисията да даде печенъ докладъ?

Ив. Стойновъ: Г-да прѣставители! По такъвъ мъничакъ законъ . . . . (Гласове: Не е мъничакъ! — Тропотъ). Каквъто да е, но мисля може да се разглежда безъ докладъ, туй допушта и правилника. Да се подложи на вотиране.

Д. Ангеловъ: Г-да прѣставители! Г-нъ Стойновъ, за да убѣди г-да прѣставителите, че по тоя законопроектъ не трѣбва да има никакъвъ докладъ отъ комисията, каза, че понеже законопроекта е малъкъ и незначителенъ, на това основание, прѣдлага народъ прѣставителство да рѣши разискването му безъ докладъ. Нека мене ми бѫде позволено да вида, дали мотивътъ на г-на

Стойнова е силенъ и да може да ни застави такова обстоятелство да не тръбва печатанъ докладъ при разискванието назаконопроекта за адвокатите. Основанието на г-на Стойнова бѣше, че въ Вътр. Правилникъ се казва, че законопроектите могатъ и безъ и съ докладъ да се разглеждатъ, стига народното представителство да рѣши. Това обаче не е така. Вътр. Правилникъ е прѣдъ очите на всички и той даже задължава всички законопроекти да бѫдатъ придружени съ докладъ; само това не тръбва по отговора на тронното слово и пр.; отъ тамъ нататъкъ докладъ е задължителенъ за всички законопроекти. Защо това? За това, че може всички народни представители, при разискванието на кой да е законопроектъ, да бѫде пригответъ, да си състави мнѣние, като какво направление ще държи по дадений законопроектъ. И така тръбва да бѫде. Не токо таъка да стане докладчика отъ комиссията и каже това и онова като е, хайде да разискваме безъ докладъ. Не е така, обаче. Ако е маловаженъ законопроектъ и незначителенъ, кое бѣше обстоятелството да се прати на комиссия? Не можеше ли първоначално да се прочете, разглѣда и сврши? Веднажъ пратенъ законопроектъ на комиссия, то е знакъ, че е важенъ и полезенъ, а щомъ е такъвъ, тръбва да се докладва по него отъ комиссията по приемия обичай.

Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че даже не тръбваше този въпросъ и да се разиска, тъй като нашата практика вече е, че всички законопроекти се придружаватъ съ докладъ. Ако правителството или надлежният М-ръ е изработилъ такъвъ законопроектъ, то значи, че е нужденъ и важенъ, а не както каза г-нъ Стойновъ. Даже въ този случай да исказемъ благодарностъ къмъ г-на М-ра на Правосъдието, за дѣто се е погрижилъ да приготви такъвъ законопроектъ. На това основание казвамъ, като считамъ, че този законопроектъ е важенъ, моля народното представителство да не приема да се разиска безъ надлежния докладъ отъ комиссията. И вземете прѣдъ видъ, че онзи денъ не разискахме толкова въпроси на основание на извѣстни прѣцеденти. За да не създаваме и въ случая лошъ прѣцедентъ не тръбва да приемаме доводите на г-на Стойнова, толкова по-вече, че самия правилникъ ни учи какво тръбва да правимъ. За това ще моля г-да прѣдставителите да приематъ моето прѣдложение да се не разиска безъ докладъ.

Д-ръ Цачевъ: Г-да прѣдставители! Азъ нѣма да говоря по правилника, че всѣкому отъ г-да прѣдставителите е извѣстно какво прѣдиска той. Огъ говора на г-на Свѣщарова, докладчикъ на комиссията, ако се не лжва, можахъ да разбера, че той иска да се почне разискванието на законопроекта за адвокатите безъ печатанъ докладъ отъ комиссията, защото той билъ не важенъ, па и измѣнения важни нѣмалъ. Азъ мисля въ този именно законъ се излагатъ интереситъ на населението. Огъ една страна като нѣкои лица 100, ако не 1.000 душъ, съ нѣкои узаконения, ще пострадатъ, а пакъ вѣрвамъ, че закона сега прѣдвижа, че се правятъ още улеснения на населението въ такива случаи. Огъ друга страна закона тури въ граница извѣстни хора. Само това обстоятелство е достатъчно за важността на законопроекта. За това именно тръбва докладъ отъ комиссията. Всѣка точка за прѣдставителите тръбва да бѫде разяснена. Какъ ще върази единъ прѣдставителъ, когато ще се каже отъ трибуната това и онова, безъ да има прѣдъ себе си докладъ. За това тръбва непрѣменно да има докладъ комиссията и да се отложи разискванието за слѣдующето засѣдание. Чл. 38 отъ Вътръшния Правилникъ казва, че само по

отговора на тронното слово, по провѣрките и прошениета нѣма печатанъ докладъ, но за всички други законопроекти тръбва такъвъ.

Д. Свѣщаровъ: Г-нъ Цачевъ не можалъ е да ма разбере, види се, за какво казахъ, че е отъ малка важностъ. Азъ не казахъ това за законопроекта, а за измѣненията които сме направили въ него. За това казахъ, като нѣма Събранието друга работа да се не губи врѣмето напразно, ако обича да разискваме този законъ безъ докладъ.

Д. Петковъ: Г-да прѣдставители! Мисля, че гг. Д. Ангеловъ и другите негови събратия малко изоначаватъ правилника по този въпросъ. Г-нъ докладчика каза, че Нар. Събрание нѣма друга работа сега и като въ прѣгледания отъ комиссията законопроектъ за адвокатите нѣма същественни измѣнения, освѣнъ нѣкои съвршено маловажни, то излишно ще бѫде да се печата докладъ, а да се пристъпи безъ такъвъ да се разиска.

Другъ каза, че е измѣнено само заглавието на закона, та защо е да се печата докладъ? Освѣнъ това нѣма никакво вършението да бѫде на правилника, ако стане това, защото по-долу отъ това, което чете г-нъ Д. Ангеловъ, се говори: «А така също и за което Нар. Събрание рѣши прѣдварително да се не печата». Значи Нар. Събрание рѣшава сега да се не печата докладъ по закона за адвокатите и съвршено. Па и първъ пътъ не е това. Всички прѣдставители иматъ на рѣка законопроекта, всѣкни го е чеълъ, докладчика нѣма по-вече мотиви, защото и нѣма измѣнения. Да се отлага разискванието на закона ще бѫде загуба на врѣме само. Азъ моля да се приеме още сега да се разиска.

П. Славковъ: Всичко, което тръбваше да се каже, г-нъ Д. Петковъ го каза. Ние наистина нѣма да направимъ ново нѣщо, нѣма да установимъ новъ редъ, ако пристъпимъ още сега да разискваме въпросните законопроекти, безъ да има докладъ. Това е практикувано въ толкова сесии, дѣто комиссията намѣри, че нѣма нужда да се печата докладъ, прѣдлага на Нар. Събрание и то рѣши. Ако комиссията, на която е възложено да узакони извѣстъ законопроектъ, е намѣрила, че измѣненията ѝ сѫ полезни, то самата се распорѣжда или прѣдлага да се печата докладъ ѝ. Въ предметния законопроектъ станали нѣкои граматически поправки, та да се губи врѣме да се чека печатанието, че на край ще се види, че нѣкои точки и запетки сѫ поправени, мисля не заслужва. Така щото на място да губимъ врѣме и да си приказваме тукъ, по-добре ще бѫде да пристъпимъ и разгледаме законопроекта, безъ да чекаме да се печата докладъ, като самата комиссия виждаме да казва тукъ, че нѣма нужда и нѣма какво да се печата. (Гласове: Искерпанъ).

Прѣдсѣд.: Желае ли Нар. Събрание да се говори още? (Не). Който желае да си вдигне рѣката. (Малцина).

Г-нъ докладчикъ на комиссията по М-вото на Правосъдието, на основание чл. 32 отъ правилника, моля Народното Събрание да разрѣши да докладва безъ печатанъ докладъ законопроекта за адвокатите. Удобрива ли това Нар. Събрание? (Гласове: Разрѣшава се). Които сѫ противъ да си вдигнатъ рѣката. (Приема се).

Докл. Свѣщаровъ: Г-да прѣдставители! Избраната отъ васъ комиссия по Правосъдието, между другите законопроекти е разгледала и законопроекта за адвокатите. Понеже той е кратъкъ, отъ около 40 члена, има врѣме да го изучи добре и направи най-потребните по него измѣнения, които сега ще прочета. (Чете):

«Законопроектъ за адвокатите».

Комисията измѣни заглавието така: «Законъ за адвокатите».

Прѣдсѣд.: Които не приематъ заглавието така, да си дигнатъ рѣката. (Никой не вдига.) Приема се.

Докладчикъ: (Чете):

„Общи положения.

Ст. 1. Всѣко правоспособно лице може да търси и защищава своите права и интереси прѣдъ сѫда:

а) лично,

б) чрезъ едно или повече отъ лицата, които иматъ право да бѫдатъ повѣреници по чужди дѣла въ сѫдилищата».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува ст. 1. Който не я приема, както се прочете, да си вдигне рѣката. (Никой не вдига.) Приема се.

Докл. Свѣщаровъ: (Чете):

«Ст. 2. Освѣтъ слушайтъ прѣдвидени въ ст. 3 на настоящий законъ, правото да се явяватъ като повѣреници по чужди дѣла въ сѫдилищата, принадлежащи исклучително на адвокатите».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува ст. 2. Който не я приема, както се прочете да си вдигне рѣката. (Никой не вдига.) Приема се.

Докл. Свѣщаровъ: (Чете):

«Ст. 3. Дозволява се на тѣжащите се за водение на своите граждански дѣла, да даватъ довѣрности на своите родители, пълнолѣтни дѣца, съпрузи, — на роднини по кръвь до четвърта стъпень включително и по сватовщина до трета стъпень, на лицата, които иматъ общо съ довѣрителите тѣжба, или пъкъ управляватъ тѣхните имоти и дѣла».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува ст. 3. Който я веприема, както се прочете, да си вдигне рѣката. (Никой не вдига.) Приема се.

Докл. Свѣщаровъ: (Чете):

«Ст. 4. Адвокати могатъ да бѫдатъ:

а) Лицата, които иматъ свидѣтелство отъ нѣкое висше учебно завѣдение, че сѫ свършили курсъ на правнитѣ науки.

б) Бивши министри и прѣдсѣдатели на Нар. Събрание;

в) Лицата, които сѫ прослужили по сѫдебното вѣдомство въ Княжеството въ качеството на сѫдии, помощници-прокурори, прокурори и секретари при Върх. Кассационенъ Съдъ не по-малко отъ 4 години, и сѫ снабдени съ свидѣтелство, че сѫ положили испитъ за дѣлност по сѫдебно вѣдомство.

г) Лицата съ срѣдно учебно образование, които сѫ издѣржали особенниятъ за тази цѣл установенъ екзаменъ по правнитѣ науки, прѣдъ една отъ нарочно нареденитѣ за това комиссия.

Забѣлѣжка: Лицата, които сѫ били адвокати до издаванието на този законъ, макаръ да нѣматъ срѣдно учебно образование, могатъ и за напрѣдъ да упражняватъ адвокатското званіе, ако само положатъ испита прѣдвиденъ въ буква г отъ настоящия членъ».

Комисията прие и този чл. безъ измѣнение. Както и ал. а. Само направи измѣнения въ буква б, която остави само тѣй: «бивши министри». По пататъкъ я заличи, защото въ алинея в се говори въобще за прѣдставителитѣ, следователно тамъ се разбираятъ прѣдсѣдателитѣ и подпрѣдсѣдателитѣ на събранието, като депутати могатъ да се ползватъ отъ туй право. За това комисията направи туй измѣнение.

Комисията прѣдвидѣ една нова ал. в, именно:

«Лицата, които до настоящия законъ сѫ практикували адвокатска професия, сѫ били прѣдставители въ Обикн. Нар. Събрания».

Ал. г се измѣни тѣй: «Лицата, които сѫ прослужили по сѫдебното вѣдомство въ Княжеството въ качеството на сѫдии, прокурори, помощници прокурори, непрѣкъснато не по-малко отъ 5 г.».

Туй направи комисията прѣдъ видъ на това, че се е мислило да се введе другъ законъ, прѣди тоя, за сѫдиитѣ, пакъ такъвъ сега нѣма още. Тѣй щото тазъ алинея е излишна, понеже сѫдиитѣ сега не издѣржаватъ испитъ. Прѣдъ видъ на това комисията опрѣдѣли годинитѣ на сѫдебната практика, която трѣба да има единъ човѣкъ, за да бѫде безъ испитъ адвокатъ, именно:

«Непрѣкъснато не по малко отъ 5 год.». Други измѣнения нѣма комисията.

Т. Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Когато по напрѣдъ искахъ да се не разглежда тозъ законъ безъ докладъ... (Гласове: въпросътъ е рѣшенъ). Това азъ нѣма да говоря. Желанието ми бѫше по добрѣ да обмислимъ тозъ, отъ голѣма важность, законопроектъ. Отъ измѣненията само на тоя членъ, както виждате всички, можемъ да заключимъ, до колко сѫ прави думитѣ на г-на докладчика, че били малки измѣненията... (Гласове: Лъжешъ!) Мисля, че не лъжа. Мене много важни ми се виждатъ тукъ измѣненията. Измѣненията въ ал. в, да иматъ право да бѫдатъ адвокати само бивши министри, това е приемливо; и най-послѣ съгласенъ съмъ за заличването на думитѣ: «прѣдсѣдатели па и подпрѣдсѣдатели». Дѣйствително възможно е да бѫде човѣкъ прѣдсѣдателъ на Нар. Събрание, безъ да има понятие отъ юридическите науки, но ако се приеме това за общо право за всички прѣдставители, може да бѫде и за прѣдсѣдателя на събранието. Колкото се касае обаче до измѣненията въ ал. в, нѣматъ си мястото. Спорѣдъ тия измѣнения излиза, че всѣки койго е билъ прѣдставител веднажъ въ Нар. Събрание, по право да бѫде адвокатинъ, да не бѫде задълженъ да държи испитъ. (Гласове: Не е истина.) Ако дѣйствително е тѣй, както азъ разбираамъ, тогава значи, прѣди всичко ние искаамъ да си изработимъ за себе законъ, да имаме право да бѫдемъ адвокати ние, които сме тукъ, и ония, които сѫ били прѣди насъ тукъ. Всѣки ще се съгласи, че не всички сме способни да бѫдемъ адвокати... (Гласове: Не е истина.) Не всѣки отъ насъ е способенъ да бѫде адвокатинъ, защото билъ народенъ прѣставител... (Прѣдсѣд.: Говорете по члена...) Каза се отъ комисията, че всѣки избранъ за прѣдставител въ Обикн. Нар. Събрание, безъ испитъ има право да бѫде адвокатъ. (Единъ гласъ: Ако е сега адвокатъ.) Хубаво. Азъ пакъ знаа, че билъ или не, трѣба да има правоспособностъ за адвокатъ. Защо не ми давате право да дамъ обяснения?

Искамъ да кажа, г-да прѣдставители, че ако приемемъ това начало, щото всѣки депутатинъ въ Нар. Събрание да бѫде и съ право на адвокатска професия, въ такъвъ случаѣ Нар. Събрание пада въ голѣмо противорѣчие и ще бѫде то голѣмъ абсурдъ. Азъ съмъ на мнѣние, че г-да прѣдставителите нѣма да бѫдатъ толкова себелюбиви да узаконяватъ такова нѣщо тукъ. Затова моля да се приеме членъ тѣй, както е въ законопроекта, само, че г-нъ М-ра на Правосѫдието да сбясни какво значатъ тѣзъ думи на край на алинеята: «Испитъ за дѣлност по сѫдебното вѣдомство». Дали ще внесе законопроектъ, съ който да се установява испитъ на сѫдиитѣ? При даденитѣ обяснения отъ г-на М-ра, ще бѫда съгласенъ, както прѣдлага комисията. Тукъ срокътъ на годинитѣ да

имат право на адвокатство тързъ, които служат по съдебното въдомство не по-малко от пет години, наместо четири, може да се приеме, но не и съ другите измѣнения на комисията.

Докладчикъ: Г-нъ Китанчевъ, види се, когато се прочете докладът не можа да чуе и мисли, че всички прѣставители съ тая алинея се приели да бѫдат адвокати. Но не е тъй. Алинеята се прочете тъй, както е писана, че само тързъ прѣставители, които до сега сѫ се занимавали съ адвокатство и сѫ били избирани за народ. прѣставители; и то по това съображение, че законътъ за сѫдиятъ, като не е билъ още изработенъ, прѣждеврѣменно е и не умѣстно било би, ако се приеме първата редакция на алинеята.

Д. Ангеловъ: Г-да прѣставители! Когато г-нъ Китанчевъ говореше имаше малко глюрлтия, тъй щото не можихъ да чуя всичко, което той каза. Но до колкото можахъ да схвана, неговото заключение е, че е противъ буквъ *в* на 4 чл. отъ настоящия законъ. Т. е. г-на Китанчевъ въ качеството си на народ. прѣставител и инспекторъ, иска негова милостъ, щото за напрѣдъ всичките адвокати да даватъ испитъ, съ искключение само на министрите. Ако е тъй говорилъ г-нъ Китанчевъ, азъ ще му възразя. Азъ не мога да бѫда съгласенъ съ него, само не затова, че законътъ за адвокатитъ не прѣдвижа испитъ за адвокатство отъ нар. прѣставители, напротивъ, че той дохожда тукъ да прѣстави народ. прѣставители като хора за нищо не способни. Азъ не мога да разбера, г-да прѣставители, единъ депутатинъ, който има инициатива законодателва, да хажда тукъ да прави закони за адвокатитъ, за инспекторитъ и тѣмъ подобни, — немога да разбера какъ не ще бѫде въ състояние да издържи надлѣжниятъ испитъ спорѣдъ тоя законъ, който е, казва се, той правиль. Щомъ е тъй, азъ мисля, че мнѣнието на г-на Китанчева е неоснователно. Въ законопроекта или въ измѣнението на комисията се казва тъй: че не народн. прѣставител въ качеството си на такъвъ може да бѫде адвокатинъ, но щомъ е билъ прѣставител и е адвокатинъ до сега, той може да бѫде по тоя законъ такъвъ. Тъй се разбира алинеята. Инакъ казано щомъ единъ прѣставител не е адвокатинъ до сега, не може да бѫде такъвъ. А това е една добра гаранция. Когато въ буквата *в* е прѣвидѣно, че сѫдията щомъ е стоялъ двѣ три години, може да бѫде адвокатъ, не може да разбера, защо да не се дава туй прѣпощение и на досегашните адвокати? Азъ мога да докажа на г-на Китанчева, че има много хора способни за адвокатство, пакъ имаме много неспособни адвокати. Тъй щото, щомъ не въстава г-нъ Китанчевъ противъ буквата *в*... (Китанчевъ: именно противъ нея...) че и сѫдии, които сѫ били 4—5 год. наредъ, могатъ да бѫдатъ адвокати, ако е противъ това, тогава именно виждамъ, че той просто става и има голѣмо отвращение къмъ адвокатитъ. Обаче не трѣбва да се глѣда съ лошооко на тѣхъ, слава Богу, не сѫ Богъ знае какви хора, не сѫ опропастили населението. И тѣ сѫ нужни за хората, въ пъла Европа въ цѣлъ свѣтъ иматъ хората нужда отъ адвокати. И колко повече има адвокати между едно население, толкова повече е по осигорено то. Ако при единъ сѫдъ има 10—12 души адвокати, то ще има конкуренция и когато едина иска 1000 франка за извѣстенъ процесъ, другъ ще иска 100—200. Но имало адвокати неспособни и правили злоупотрѣблението; тозъ който е неспособенъ самото население ще го осѫди, защото втори пътъ неможе да намѣри мушерия. Хората търсятъ сами способните адвокати; Въ такъвъ случай неспособните сами изгубватъ кариерата си. Това само по себе си се

разбира и такива адвокати сами немогатъ и сега да адвокатствуватъ. (тропотъ.) Моля ви дозволете ми да се искаша. (Шумъ.) Тукъ до колкото стига съвѣтъта всѣки да каже своето мнѣние; всички не сѫ оратори както тогова или оногова, но почит прѣставителство ще потърпи да ме изслуша, защото не прави честь на народ. прѣставителство да прѣкъсва оратора. Това като забѣлѣжвамъ, азъ мисля, че всѣки единъ, трѣбва да се въсползува отъ хубаво говорение, (смѣхъ.) Азъ мисля, г-да прѣставители, че щомъ единъ нар. прѣставител е адвокатъ, може да бѫде такъвъ и за напрѣдъ. Може испитъ да се допустне за всички прѣставители, но тогава и инспекторитъ да даватъ испитъ.

Ф. Симидовъ: Отказвамъ се.

Бараколевъ: Г-да прѣставители! Щомъ комисията е дошла до тамъ, щото е допусната и на тия, които сѫ били прѣставители, да могатъ да адвокатствуватъ, азъ нѣма какво друго да кажа, освѣнъ да направа друго прѣложение. Прѣложението на комисията е, че прѣставителите, като сѫ по изборъ, могатъ да адвокатствуватъ и да се оставятъ за адвокати на основание на довѣрието, което се имали къмъ тѣхъ избирателите имъ, като е тъй може и кметоветъ по право да се допущатъ да адвокатствуватъ, т. е. ако единъ човѣкъ е билъ кметъ 4 год. да може да адвокатствува — да има и той право като прѣставител.

Прѣдсѣдъ: Г-нъ Бараколевъ напишете вашето прѣложение.

К. Калчевъ: Г-да прѣставители! Азъ мисля, че въ тия членъ има да станатъ много измѣнения. Ще кажа само нѣколко думи, относително до прѣложението, което комисията е направила за правата, които прѣставителите могатъ да иматъ, т. е. тия, които сѫ адвокатствували двѣ години и сѫ били прѣставители, да иматъ право да бѫдатъ адвокати. Г-нъ М-ръ на Правосъдието не е казалъ въ законопроекта нищо за това, но нѣма съмѣнение, че при изработването на тия законопроектъ, той е ималъ прѣдъ видъ голѣмите прерогативи, които прѣставителите иматъ. Единъ прѣставител има голѣми права; но тия права и прерогативи сѫ повече морални. Азъ мисля недостолѣпно ще бѫде за насъ, ако сами вмѣнемъ въ тия членъ, това което прѣлага комисията, като дадемъ повече прерогативи на прѣставителите, които прерогативи и така сѫ доста голѣми. Азъ съмъ убѣденъ, г-да прѣставители, че единъ прѣставител, на когото е възложена тѣжката мисия да защищава правата на единъ цѣлъ народъ, ако поисква да стане адвокатинъ ще може да добие това, като даде испитъ, а още повече, че тия испити ще бѫдатъ практически. Тъй щото не е достолѣпно за насъ да се тури такава забѣлѣжка въ тия членъ. И азъ казвамъ, че г-нъ М-ръ на Правосъдието, въ дълбокото съзнание на тия морални права, не е прѣвидѣлъ нищо повече за прѣставителите; за това и азъ моля г-да прѣставителите да не настояватъ да се тури такова нѣщо тукъ. Толкова за тая забѣлѣжка.

Обръщамъ вниманието на г-да прѣставителите върху единъ фактъ. Въ алинея *в* се казва, че сѫдиятъ, прокуроритъ, помощничъ на прокуроритъ и секретаритъ при Върхов. Кассац. Сѫдъ иматъ право да адвокатствуватъ, но азъ мисля, че тая ал. *в* иска малко тѣлкуване.

Извѣстно е на г-да прѣставителите, че отъ съединението насамъ нѣма 4 год. Сега има хора, които сѫ били сѫдии въ време на бившето Источно-Румелийско Управление, отъ тѣхъ единъ сѫ сега адвокати, а други сѫ още сѫдии. Отъ съединението насамъ

последните съ послужили по 3 год. като съдии въ княжеството, а тия, които съ адвокати, има и такива, които съ служили отъ 3 год. повече въ бившето И. Румелийско Управление, за тъхъ именно азъ бихъ желалъ да знамъ иматъ ли право да адвокатствуватъ, или не? Споредъ мене нѣма съмнѣние, че иматъ право. И г-нъ М-ръ на Правосъдието въ обясненията, които трѣбва да даде по тоя въпросъ и които трѣбва да се запишатъ въ протоколитъ, надѣвамъ се ще се съгласи, че тия, които съ били чиновници въ бившето И. Румелийско Управление, трѣбва да имъ се счита това врѣме, което се послужили тамъ и да иматъ право да бѫдѫтъ адвокати. Азъ ще кажа, че отъ моята лична практика съмъ се увѣрилъ, че има сега съдилищни адвокати въ Южна България, които достолѣпно представляватъ адвокатската професия и трѣбва да имъ се счита врѣмето, което съ послужили въ И. Румелийското Управление. Азъ бихъ желалъ г-нъ М-ръ на Правосъдието да даде обяснения по тоя въпросъ, да съ впишатъ въ протоколитъ, за да не съ дадатъ разни тълкувания и да се отхвърлятъ такива адвокати, за които прѣди малко казахъ, и които ще бѫдѫтъ принудени да чакатъ друга сессия да даде тълкуване върху тая алинея. Основанъ на същия принципъ, азъ обрѣщамъ вниманието на г-да представителите и върху друга една забѣлѣжка, именно върху лицата, които ще бѫдѫтъ подложени на испитъ.

Извѣстно ви е, г-да представители, че прѣди неколко години и въ Южна България имаше мнозина адвокати, имаше и такива, които нито по знанията, нито по моралните си качества, можеха да представляватъ адвокатската професия, и, по тая причина тогавашното Областно Събрание поискава отъ правителството единъ законъ за адвокатитъ, за да се ограничи правата на адвокатитъ, да се прѣмаха разните експлоатации отъ страна на тия същи адвокати, а отъ друга страна да се постави на по-висока почва самата адвокатска професия. Такъвъ законъ се представи и всички лица, които бѣха адвокати, подложиха съ на испитъ. Тогава имаше съставена една комисия, назначена отъ Дирекцията на Правосъдието, комисия отъ юристи и доста вѣщи, които всѣкога би правили честь на едно правителство, каквито съ били Д-ръ Хитлеръ, Д-ръ Таксисъ и др. Программата на тия испити бѣше теоретическа и практическа. Азъ знамъ адвокати, които съ били принудени три пъти да даватъ испитъ и посль съ добивали право на адвокатска професия. Тия хора иматъ нужното свидѣтелство отъ правителството за дадения отъ тѣхъ испитъ. Извѣстно е, че никой законъ нѣма обратна сила, и, еднаждъ тѣ добили това право, неможе, и негрѣбва да имъ се отнима. Това говоря отъ принципиална точка зрѣние. Ако поглѣднемъ отъ практическа точка зрѣние $\frac{9}{10}$ отъ адвокатитъ, които съ добили това право, могатъ да представляватъ достолѣпно адвокатската професия. Затова азъ мисля, справедливо ще бъде, да се прибави въ края на забѣлѣжката къмъ чл. 4, слѣдующето: «исключавать се ония, които съ добили свидѣтелство за адвокатска професия въ врѣме на бившето Источно-Румелийско управление». Тъй щото азъ се надѣя, че слѣдъ обясненията, които ще даде г-нъ М-ръ, именно за ония съдии, които съ практикували въ И. Румелийското врѣме, че се съгласи да се счита врѣмето на служението имъ въ И. Румелия и да се прибавятъ въ ал. въ на чл. 4. Колкото за лицата, които иматъ свидѣтелства за адвокатствуване отъ бившето И. Румелийско управление, справедливо ще бѫде да признаемъ правото на тия хора, които съ добили това право.

Вие знаете, че слѣдъ съединението има закони, които безъ да бѫдѫтъ вотирани отъ прѣставителите на тогавашната И. Румелия се приеха и се приложиха въ И. Румелия. Има закони непрактични, както е една част отъ закона за горитъ, спорѣдъ който съ се зели много общински гори за правителствени и косто зимание повдигна много негодуване въ страната. Азъ ви увѣрявамъ, че съ правата, които се зимаха понапредъ въ Южна България отъ горитъ, добиваха се по голѣми приходи, отколкото сега, когато горитъ се зимаха отъ правителството. Прѣставителите отъ Ю. България приеха тия закони, безъ да съ зели участие при изработванието имъ.

Прѣдъ видъ на всичко това, азъ пакъ повтарямъ, справедливо ще бѫде сегашното Нар. Събрание да признае ония права, които съ били добити по напредъ.

Н. Шивачевъ: Г-да прѣставители! И азъ станахъ да кажа нѣколко думи и да отговоря на тия г-да прѣставители, които види се, че не мѣржъ съ еднаква мѣрка работитъ.

Азъ разбрахъ г-нъ Китанчевъ да стане да каже, че всички, които ще бѫдѫтъ адвокати трѣбва да даватъ испитъ, безъ да се глѣда да ли иматъ диплома или не. Но да стане да казва, че тия които имали диплома и които съ били бивши М-ри могатъ да бѫдѫтъ адвокати, а които не съ отъ тия двѣ категории, трѣбва да иматъ и качеството на прѣставител. Каква гаранція ще ми дадатъ тия г-да прѣставители, относително категорията на тия адвокати които спадатъ въ първата алинея? Може ли да ми докажатъ, че тия, които иматъ патентъ за наука, че дѣйствително притѣжаватъ тия качества, да испълняватъ тая роля, които обществото възлага на тѣхъ? Безъ да искамъ да обаждамъ тия, които притѣжаватъ дипломи, но нѣма съмнѣние, че има неправедно получени научни титли. Азъ г-да прѣставители въ своя практически животъ съмъ виделъ хора, които иматъ дипломи, а въ главата си иматъ брѣмбари. Доказава ли това, че всички, които иматъ дипломи ще отговарятъ на първата алинея на чл. 4? Не. Но най-сетне много пѫти обществото, било по практика, приема нѣкой начала и ние трѣбва да го приемемъ. Не ужъ ли г-нъ Китанчевъ мисли, че бѣше хубаво качеството за училищните инспектори, гдѣто е дадено право и на тия народни учители, които въ турско врѣме съ свѣршили IV° класъ и съ своето повѣдение и знание, което съ доказали на обществото, да могатъ да бѫдѫтъ избиратели за училищни инспектори? Неможеше ли тогава г-дъ Китанчевъ да каже, че само тия могатъ да бѫдѫтъ инспектори, които съ свѣршили гимназия? Защо тогава замълча, или пакъ интереса на партията така искаше? Ако нии припознахме такива училищни инспектори, които нѣматъ нужното образование за тая длѣжностъ, то тѣ също и за сегашните адвокати и за прѣставителите, които комисията е приела, трѣбва да признаемъ. За мене малко искамъ да знамъ, но, ако немогатъ да се намѣрятъ хора, които да дадътъ екзаменъ, ще попитамъ, кои ще бѫдѫтъ адвокати въ България? Въпросътъ не е тукъ, но когато се говори трѣбва правото да бѫде еднакво за всички, а не за едного така, а за другия иакъ. Това казахъ само за тия, които иматъ дипломи.

Сега ще говоря за тия, които съ на служба.

Трѣбва да признаемъ, г-да прѣставители, че ний се намѣрвамъ въ една конституционна държава, гдѣто прѣставителите и други лица отъ разни съсловия и партии съ имали голѣмо значение, отъ начало на нашето освобождение до сега, при назнача-

ванието на нашите чиновници. Много чиновници има, които само по прѣпоръка сѫ назначени. М-ритъ или ги знаятъ или не; но немогатъ да ги отчислятъ и тия хора чиновници 7—8 години сѫ искарали на служба. Тогава не излиза ли работата, както казва турската пословица: «кюпекъ воджамайленъ тавла башн олмазъ» т. е. «кучето съ остаряванието си неможе да носи тавла». както едно момче два дни да се учи и да му дадатъ хлѣбъ посрѣдъ това. Най-сетне тѣй или инъкъ, Нар. Събрание по практика или не вамира за добрѣ да имъ даде това право. Естественно, че, ако тия хора не бѫдатъ способни, нѣма да имать довѣрието на обществото. Мислите ли, че ако давате право на адвокатство на Ивана или Драгана, обществото ще ги земеза адвокати? Не. Едно отъ първите условия, които трѣбва да има единъ адвокатинъ — това е довѣрието. Както казватъ учениците хора една отъ главните работи е довѣрието. Който нѣма довѣрие, макаръ да има дипломи и да е свършилъ хиладо университети, пакъ нѣма да го зиматъ за адвокатинъ. Хората ще кажатъ, че много дипломи има, а вътрѣ въ главата като нѣма, не е за нась човѣкъ. На това основание, като приехме да могатъ да бѫдатъ адвокати лицата отъ първата категория, сѫщо и тия които сѫ били М-ри, това не ще да каже, че всѣки който е билъ М-ръ може да бѫде и адвокатъ. Може да е добъръ за М-ръ, но може да не притѣжава всичките качества да бѫде адвокатъ. За третята алинея, които се относи до лицата, които сѫ прослужили по сѫдебното вѣдомство 4 години, азъ вѣрвамъ, че г-да представителите ще приематъ, че и тия адвокати, които сѫ били длъжни въ качеството си още на сѫдии да изучаватъ законите и дѣлата въ сѫдилищата, ще умѣятъ да защищаватъ и интересите на своите клиенти, защото отъ единъ сѫдия не се изисква само да се присъедини къмъ едното или другото мнѣніе, изисква се повече знание. Признавамъ много сѫдии има, които даже сѫ останали до сега; има, които сѫ служили и 8 год., но не 8 и 80 год. да служатъ пакъ съ сѫщите глави ще си останатъ. Трѣбва да признаемъ, че има и такива адвокати. Заради това вамирамъ, че мотивите на уважаемата комиссия, които е приела алинея въ сѫ справедливи и Нар. Събрание трѣбва да я приеме. Ако Нар. Събрание не приема, тогава съгласете се съ мене да даватъ всички екзаменъ. Никакви дипломи, никакви М-ри, и никакви чиновници, които сѫ служили по сѫдебното вѣдомство 4 год. да не се приематъ.

Мъсто му е мисля на чл. 14 отъ вътр. правилникъ и азъ го предлагамъ.

Прѣдсѣдъ : Прѣлагате прекращение на дебатитѣ.

Н. Шивачевъ: Отказвамъ се.

Д. Ц. Вълчевъ: Г-да прѣставители! Доста на дълго се говори, върху чл. 4 за ценза, който се изисква за адвокатствуваніе. Азъ има да направа една забѣлѣжка, за да се истѣлкува чл. 4. Ако се приеме както е отъ комисията . . . (Не чуе се). Въ буква *в* е казано, че тия, които сѫ прослужили 4 години по сѫдебното вѣдомство въ качество на сѫдии помощ. прокурори, прокурори и секретари при върхов. кассац. сѫдъ могжть да бѫдѣтъ адвокати безъ испитъ; но азъ мисля, че тая буква *в* трѣбва да се обясни какъ се разбира, за кои се отнася, да ли само за тия, които непрѣрывно сѫ служили 4 години или и за тия, които въ продължение на 4 год. сѫ служили въ разни врѣмена. Защото, има случаи, че отъ освобождението насамъ, единъ чиновникъ въ

растояние на три години пъти се е назначавалъ и по административното и по съдебното въдомство. Това искахъ да кажа

М-ръ Стоиловъ: Г-да прѣставители! Най-напрѣдъ за дѣлъ жность считамъ да благодаря на всичкитѣ прѣставители за готовността, съ която посрѣдниха този законъ за адвокатитетъ.

Излишно е да казвамъ какви затруднения има съ ввеждането отново на единъ такъвъ законъ. Защото, намира се законодателя съ прямо придобити права, обичай, и неговата задача, съ която иска да ввежда реформа, се сръща съ установени интереси и съ много трудности. Обаче готовността, съ която посрещнахте закона за адвокатитетъ показва, че и въ той случай вие поставвате народните интереси по-високо, отъ интересите на личности или съсловия.

Руски поетъ Криловъ е казалъ, че когато обущара почне да прави пироги, а пирожника обуша, то нито пирогите, нито обущата биватъ свѣтни. Такъ толкова тривиална истина е основата на тоя законъ. Въ наше врѣме икономическото развитие е достигнало до тамъ, щото единъ човѣкъ, колкото да е способенъ неможе да обгърне въ своите познания, всичко, което му е нуждно прѣзъ живота. Затова началото, което се приема въ политическата икономия е раздѣлението на труда. Колкото по-голямъ е труда, колкото по-специална е работата, колкото повече се удовлетворяватъ общите интереси на всичките хора, толкова повече се удовлетворяватъ интересите на частните личности. Това е приспособимо и за адвокатското звание. Истина, че всѣки единъ може да защищава самъ своите интереси, всѣки е най-добъръ сѫдия на своите интереси, но ела, че обществата и държавите толкова сѫ се развили, щото не е възможно единъ човѣкъ да научи всичко, което му е нужно, за да може да се явива, да се сѫди и да защищава своите интереси. Затова на всѣкажде сѫ се развили звания, съсловия, или класи; всѣкаждѣ кждѣто има сѫдиища, има и адвокати. Това е такава доктринална истинна, щото единъ англичанинъ е казалъ, че хората иматъ адвокати, а животните нѣматъ.

Като се водимъ отъ тия начала, кое е върховното начало, което трѣбва да приспособимъ въ той законъ за адвокатитетъ? Върховното начало трѣбва да е, че който се е приготвилъ, който е зель за задача на живота да бѫде адвокатинъ, той ще бѫде най-добрия защитникъ на тия, които му се повѣряватъ. Значи, върховното начало трѣбва да е, че който се училъ, който е зель за свой занаятъ адвокатурата и е изучилъ законите, той само е въ състояние да защищава другите хора предъ сѫдилишата. И въ други държави, които сѫ по-стари, това върховно начало е прието. Тамъ ще видите, че се изисква срѣдно образование, известно университетско образование, известна практика 4—5 год. и тогава се добива правото на адвокатство. Това е възможно въ старите държави. Ако това приемемъ у насъ, ще достигнемъ да направимъ адвокатурата монополь, защото тия, които сѫ оташли да се учатъ правните науки сѫ малко въ сравнение съ нуждите на населението. За това, ако земѣхме за начало, че само дипломираниятъ юристи могатъ да бѫдатъ адвокати, щехме да монополизираме адвокатурата въ нѣколко известни рѣги. Ний сме противъ введеннието въ нашата държава на такова начало. Такъвъ е закона и той не трѣбва да сѫдава монополь. Закона за адвокатитетъ има за целъ запазването интересите на населенето; но щомъ не можемъ да се запрѣмъ въ тая граница, която има въ други държави, то глѣдаме да привлечемъ къмъ адвокатското званie и

нови хора, за това съзставени категориите, които сръщате въ букви *a*, *b* и пр.

На първо място между привилегированите, между тия, на които се припознава правото да адвокатствуват, тъй съз M-ритъ. Говори се противъ това, но азъ не чухъ да се представятъ основателни аргументи за исключванието на M-ритъ. Нашите съображения по туй съз били тия. Ако на едно лице, народа, короната, обществото съз дали довърие да може това същъ лице да ръководи съдбата на народа, ако това лице е имало право да съди на министерския столъ, въ Пари. Събрание, да отговаря съз другите M-ри за всичко, то безъ съмнение това лице ще има способността да може да отговаря, за да бъде защитникъ. Тръбва обаче да прибавя, прѣди да пристига да изброявамъ подробностите, че отъ адвокатското звание се изискватъ двояки качества. Изискватъ се първо наравствени качества, послѣ умственни качества. Както казахъ по прѣди, който ще се явява да борави съз съдиищата, то изиска се да знае законите. Но това не е достатъчно, изискватъ се и наравствени качества, защото на него се повърътватъ именията и честта на хората, отъ него зависи тъхното спасяване или опонастяване, наконецъ на него се повърътватъ такива тайни, които, ако е нечестенъ, може да повреди на своите клиенти и на обществото, а тъй също и на съдиището. Защото, г-да, колкото по-високо стоатъ държавитъ, колкото по-развити съз, колкото свободата е по-широва, толкова по-високо стои адвокатското звание.

Въ старите държави, гдѣто адвокатурата е образцово учреждение, както напр. въ Франция, тамъ единъ адвокатъ съз такова довърие се ползува, шото като върху нѣкоя спорна точка, че «това е тъй», че «такъва справка имамъ», че, еди кое обстоятелство е такова», това се счита за фактическо доказателство и тогава съдътъ неприбѣга да се справя. Съдътъ даже се радватъ, ако такова лице имъ направи подобно изявление, защото тъ знаятъ, че единъ адвокатинъ не може да ги излъже. Щомъ адвокатинътъ каже, че това е тъй, съдътъ приема неговите думи, като думи на свидѣтель, който е положилъ клѣтва. Това съз нравствени качества, това съз качества, които не зависятъ отъ умствените способности; това зависи отъ характера и правдолюбието на човекъ. Значи, като се решава въпросътъ: да ли може едно лице да бъде адвокатъ, тръбва да се гледа не само на знанието му, нѣ и да ли има характеръ такъвъ, за да може, да му се повѣри такъва една работа. Това нѣщо, г-да прѣставители, съмнение нѣма, че министрите, каквите и да съз, тръбва да признаемъ, че го притежаватъ. Като говори сега, г-да прѣставители, не е думата ми само за присътствующите тукъ министри. Когато се говори за министри, говори се и за бившите и за сегашните. Едно лице, което е занимавало такава длѣжностъ, имало е такова довърие, то безъ съмнение тръбва да притежава нравствени качества, за да може да бъде адвокатъ. Но тъзи съображения приехме, шото вънъ отъ юристите, министрите да иматъ право да адвокатствуватъ, безъ да се принуждаватъ да минуватъ прѣзъ испитъ. Зарадъ това нѣщо имахме теже достолѣпното съображение, че за единъ човекъ, който е занимавалъ министерски столъ, не ще да бъде до тамъ достолѣпно, да се явява при единъ може би по-нисъкъ членъ и да иска да се испита: да ли може да адвокатствува или не. Тъй щото мотиви на благоприятие съз ни ръководили, да приемемъ това условие.

Слѣдъ това дохаждать, г-да прѣставители, лицата, които съз служили по съдебното вѣдомство. Истина, забѣлѣжи се отъ г-на Шивачова, че между тѣхъ има и такива лица, които и по 80 год. да бѫдѫтъ съдии, нѣма да бѫдѫтъ по-добри отъ практикантите адвокати; нѣ, г-да прѣставители, г-нъ Шивачовъ абстрактира отъ недостатътъ човекъ. Съвършено, нищо не може да се намѣри. Съвършено, нищо не може да се направи. Съвършени хора нѣма въ тозъ свѣтъ. Слѣдователно, избиратъ се тъзи, на които се вѣрва, че ще испълняватъ най-добрѣ тѣхната мисия. Ако сега, единъ такъвъ човекъ, съдия или прокуроръ, е прѣплувалъ буритъ на партизанството, прѣплувалъ е прѣзъ лични интереси и е билъ прѣдмѣтъ на разни донесения, ако още той е прѣминалъ всичките опасности, които, вие, г-да прѣставители, твърдѣ добре знаете, висятъ надъ главата на единъ чиновникъ, то безъ съмнение такъвъ единъ човекъ ще има нѣщо въ себѣ си, той не може да е последний човекъ. За него говори прѣположението, че даже да не е чель никакви книги, може никакъ да не се е занимавалъ, а просто отъ търкане съдѣйския столъ, отъ слушане адвокати, отъ слушане коллегите си, да е научилъ нѣщо и това нѣщо да е достатъчно, за да бъде той въ състояние да защищава чуждите интереси. Освѣнъ това, ако той е човекъ безнравственъ, ако той е човекъ безчестенъ, той не ще може да се удържи на мястото си непрѣрывно петъ години. Меньми се чини, ако се приеме това условие, като имаме прѣдъ видъ, че България съществува отъ десетина години насамъ и че имаме съдии съ 10 год. практика на гърба си, ние ще създадемъ теже една втора група отъ лица, които могатъ да се приематъ за адвокати безъ всѣкаква опасностъ. Като говори за съдии, разбирашъ, азъ, че се причисляватъ къмъ тѣхъ и южно-българските съдии. Тѣ теже съз били съдии, приспособявали съз толкотъ сложни материали закони, каквите съз нашите, приспособявали съз и процесуални закони, които съз по-сложни може би и отъ нашите; слѣдователно, щомъ съз били съдии, било въ Севѣрна, било въ Южна България, т. е. служили съз, като чиновници по съдебното вѣдомство петъ години непрѣрывно, придобили съз това право да могатъ да бѫдѫтъ адвокати.

Дохаждамъ на третата група, именно за лицата съз срѣдно образование. Защото намѣрихъ, че съз третъ групи, не се удовлетворяватъ нуждите на населението, и, ако само въ тѣхъ се ограничи числото на адвокатите, то адвокатството пакъ ще бѫде монополъ, заради това права крачка по-далечъ и казвамъ, че всички лица, които иматъ срѣдно образование, ако положатъ испитъ и докажатъ, че иматъ нуждните нравствени качества, и, ако прѣставятъ свидѣтелства, които чл. 5 отъ закона изиска и прѣдписва, то и тъзи хора могатъ да бѫдѫтъ адвокати. Иматъ ли срѣдно образование, значи иматъ общата умственна подготовка. Щомъ иматъ специално подготовление и щомъ съз се запознали съ дѣйствующите закони и щомъ притежаватъ условията, които прѣдвиджа настоящий законъ, нѣма какво повече да искаемъ отъ тѣхъ. Едъ съз събрали учението си, да ли въ чужда страна, или тукъ дома, или пъкъ съ земали уроци отъ адвокатъ, който е знаялъ повече отъ тѣхъ, това е за настъ равно. Заминали ли съз единъ пакъ прѣзъ испитъ, обществото може да има довърие къмъ тѣхъ и контролътъ, който ще упражнява надъ тѣхъ, ще бѫде достатъченъ за правилното направление на тѣхните дѣйствия и заради това нѣкои отъ тѣхъ ставатъ и по способни адвокати.

Тукъ сега за сега се явява другъ единъ въпросъ. Явява се въпросътъ за справедливостта. Казахъ и по-напрѣдъ, че отъ като България съществува има 10 год., значи имаме 10 годишна съдебна практика. Въ това врѣме, икономическото начало, че тамъ дѣто има нужди, явава се и тѣхното удовлетворение, или по-добрѣ, явяватъ се хора за тѣхното удовлетворение, е имало съвършенно приспособление и въ адвокатското звание. Съ изникването нуждата за адвокати, явили сѫ се хора, които сѫ оставили, кой учителското си звание, кой търговията си, кой друго нѣкое самостоятелно занятие, занимали сѫ се съ законите и сѫ станали адвокати, за да защищаватъ дѣлата на населението. Сега въпростътъ е тукъ: трѣбва ли всички тия лица да се изличатъ отъ таблицата за адвокатитѣ? Трѣбва ли отъ тѣхъ да искаемъ дипломи? Трѣбва ли да искаемъ свидѣтелства, че сѫ били ученици въ нѣкоя гимназия и наконецъ, че тѣ иматъ срѣдно образование? Това, ако направимъ, законътъ щѣше да има обратна сила и това ще да бѫде много несправедливо. Щѣхме да нарамимъ правата, които сѫ вече придобили и могатъ да се защищаватъ прѣдъ всѣко сѫдище. Заради това, ние създахме забѣлѣжка къмъ този членъ и рекохме, че всички лица, които се занимаватъ съ адвокатство въ тази минута, т. е. въ минутата, когато този законъ стѫпи въ законна сила, всички тия лица трѣбва да иматъ право да сѫ адвокати по едно само условие, ако положатъ испить, че тѣ притѣжаватъ умствени способности, за да бѫдатъ адвокати. Огътъ не се изискватъ свидѣтелства за срѣдно образование, нѣ изиска се само доказателство, че тѣ могатъ да водятъ повѣренинъ тѣмъ дѣла. Нѣ и отъ това общо правило, г-да прѣставители смѣ направили едно исключение и зарадъ това смѣ имали достатъчни основания. Ние рекохме, че тѣзи адвокати, които като адвокати, сѫ били избрани за народни прѣставители, тѣ вѣма нужда да положатъ испить. Ние сме счели, че довѣрието, което народа имъ е далъ, е достатъчна гаранция за тѣхните умствени и нравствени способности. Съ това не ще кажемъ, г-да прѣставители, както нѣкои казаха, че щомъ единъ човѣкъ е прѣставителъ, може да бѫде всичко: може да бѫде адвокатъ, може да бѫде сѫдия. Ние не казваме това. Ние казваме, че има лица, които като се занимаватъ съ адвокатство, направили сѫ послѣдната тѣхна длѣжностъ, направили го сѫ тѣхно занятие, прѣпитвали сѫ се отъ него и като адвокати, сполучили сѫ да придобиятъ довѣрието на народа, който ги е и избрали за свои прѣставители.

Мене ми се чини, г-да прѣставители, че лицето, което е адвокатствуvalо има нѣкакви прѣимущества, защото аслѣ адвокатското звание е звание много почетно звание, което заслужва всѣко уважение и довѣрие и въ сѫщото врѣме, то е звание деликатно. Знаете вие, че има мѣста, гдѣто адвокатъ е равносилно съ . . . (Не чуе се). При всички тѣзи опасности, съ които е свързано адвокатското положение, ако едно лице е събрало върху си гласоветѣ на избирателитѣ, получило е тѣхното довѣрие, това лице не ще е послѣдний гражданинъ; то не ще да е най-безчестния и най-тѣпия човѣкъ. Саѣдователно, ако това лице има довѣрието на 10.000 души избиратели, и, ако му се дава право тукъ да прави закони и да гласува за налагане даждия, то ще може много по-добрѣ, да защищава интереситѣ на едно лице прѣдъ една съдебна инстанция.

Тѣза сѫ ображенията, г-да прѣставители, и сѫ ображения съвършено основателни, които ми подбудиха да приема прѣу-

становеното отъ комисията измѣнение, а именно, че лицата, които сѫ адвокатствуvalи въ момента, когато законътъ за адвокатитѣ е прогласенъ, и сѫ избрани като адвокати за народни прѣставители, тѣзи лица се освобождаватъ отъ испить и тѣзи лица могатъ да бѫдатъ по право адвокати. Забѣлѣжвамъ обаче, че това се отнася за до сегашните прѣставители. И ако направите смѣта, или, ако прѣгледате какви и колко адвокати имаме въ Нар. Събрание, вие можете, а и азъ смѣло мога да кажѫ, не ще намѣрите лица, на които да неможе да се повѣри деликатното звание адвокатъ.

Тукъ се подигнѫ, г-да прѣставители, въпростъ за румелийските адвокати, т. е. за тѣзи, които сѫ положили испить въ бившата Ист. Румелия. Зарадъ тѣхъ, г-да прѣставители, азъ ще кажѫ, че законътъ не прѣдвижа нищо и имало е сѫображенія. Азъ ще искажѫ моето лично мнѣніе върху този въпростъ. Казахъ още въ началото, че абсолютно правило е, че който има диплома за че е съвършилъ юридическия науки, той трѣбва да е адвокатъ. Изложихъ и сѫображеніята, по които ние се отклонихме отъ това правило, та позволихме и на други лица да се занимаватъ съ адвокатска професия. Това начало, което ние правимъ, г-да прѣставители, то си има важность и значение само за българската държава. Онзи, който е получилъ юридическо образование и диплома, гдѣто и да е въ странство, може да напусне България да отиде на пр. въ Сърбия или другадѣ нѣйтѣ и като испълни нѣкои условия, той може да бѫде адвокатъ и тамъ, защото академическата стъпень на специално юридическото образование е едното въ всички държави. Могатъ да му кажатъ само това: дай ни доказателство, че знаешъ сърбскиятъ закони и ще ти позволимъ да адвокатствуваши; но това, което е придобилъ, титулъ, че е съвършилъ юридическия науки, този титулъ важи за всички свѣти. Правата обаче, които дава една държава, важатъ само въ тази държава. Ние въ България намираме, че е нужно да се приематъ за адвокати и лица не юристи. И приемаме ги. Това обаче важи само за България, за нийдѣ другадѣ не важи. Същото нѣщо трѣбва да се каже и за Ист. Румелия. И тамъ нуждатъ на населението създаха законъ за адвокатитѣ. Направиха специална программа и на основание на тази специална программа испитваха се желающитѣ да станатъ адвокати и даваше имъ се право да бѫдатъ такива. Обаче, това важѣше до тогазъ, до когато Южна България съществуваше като особенна държава. До тогазъ, ако нѣкому, който бѣ положилъ испить, се откаже право да адвокатствува, той имаше право да ги тегли подъ съдъ и да иска обезщетение. Но стана съединението. Южна България влѣзе въ състава на Севѣрна и нашитѣ закони замѣниха тѣхните и се приспособиха и върху тѣхъ. Какво бѣ послѣдствието въ отношение къмъ адвокатитѣ? — Послѣдствието бѣ това, че всички лица, които въ Южна България отговаряха на 98-и чл. отъ Врѣменните Съдебни Правила, даде имъ се право да бѫдатъ адвокати. Нашитѣ сѫдилица не ги питаха: дадохте ли испить, имате ли свидѣтелства, а само ги питаха: имате ли свидѣтелства за правоспособностъ, вие отговаряте на изискванията на закона и саѣдователно, можете да станете адвокати. И тѣ на основание на това, прѣставиха свидѣтелства за правоспособностъ и се радваха на сѫщите права, на които се радваха и нашитѣ адвокати. Днесъ се явява законъ, и този законъ полага правила за това

общо тесто. Полагатъ се правила: кой може да бъде адвокатъ въ Българското Княжество. Явява се въпросътъ: могътъ ли румелийските адвокати да приложатъ, или важи ли тъхното право за Турската империя, за Гърция или Сърбия? — Не. Това право важи само за въ Южна България и по моето мнение, то може да се приспособява само въ Южна, а не и въ Севърна България.

Позволете ми да ви дамъ примѣръ, за да обясня моите мисли. Въ Южна България, г-да представители, избирателните закони бѣха по-ограничени отъ нашите. Тамъ имаше единъ видъ избирателенъ цензъ. Значи, не всѣки единъ румелиецъ можеше да бъде избирателъ. У насъ, напротивъ, както знаете правилото е, че всѣки български гражданинъ, 21 годишъ и неопороченъ по сѫдъ е избирателъ. Представете си, че положението бѣше обратно, че нашата Конституция бѣше Конституция на Южна България, а тъхния орг. уставъ бѣше наша Конституция, и съедини се Южна България съ Севърна. Значи, съ това присажденение, законите на княжеството се приспособяватъ и на Южна България. Пита се тогава: какво щѣше да стане съ избирателните права? — Безъ съмѣни, че нашите закони, които ограничаваха избирателните права, щѣха да се приспособятъ и на тъхъ и щѣше да има румелийски граждани, които щѣха да изгубятъ избирателните си права, ако и да се радваха на тъхъ, когато съществуваше Румелия. Сѫщото нѣщо е и съ адвокатството. Това не е право ни за всички, ни за личности. То е просто административно-полицейско распореждане, издадено отъ властта и има сила само до тогазъ, до когато властта иска или когато по законъ начинъ го отменя.

Заради това, по мое мнение — казвамъ личното си мнение — ако Събранието мисли, че трѣба и на положивши въ бившата Ист. Румелия испитъ адвокати, да се даде право, азъ не съмъ противъ, но правилното тълкуване ще бѫде това, че новия законъ за адвокатите се приспособява безъ разлика въ Севърна и Южна България. Тъхните свидѣтелства ще имъ бѫдатъ едно приятно въспоминание. Тѣ могатъ да имъ служатъ като основания, и ако притѣжаватъ нуждните познания, тѣ могатъ да имъ послужатъ, когато се явятъ предъ нашите комисии. Никакъ обаче, немогатъ да имъ създаватъ права и привилегии, защото такива права и привилегии не имъ се прѣдвижатъ въ нашия законъ.

Рѣководимъ отъ тѣзи съображения, г-да представители, азъ се съгласихъ на направените отъ комисията измѣнения въ закона и мисля, че и Нар. Събрание нѣма да събърка, ако ги приеме. Бѫдете увѣрени, че този законъ ще бѫде едно дѣйствително благо-дѣление за страната; бѫдете увѣрени, че той ще бѫде една отъ ежествените реформи, които ще се въведутъ. (Шумни рѫкожълѣскания. Гласове: Искерпанъ е въпросътъ!)

Прѣсѣд.: Желае ли Нар. Събрание да се разисква още по той въпросъ?

К. Калчовъ: Нѣмаше прѣложение за че въпроса е искерпанъ. Нѣмаше въпросъ, г-не прѣсѣдателю, за прѣкращение дебатите Ако съмъ записанъ, трѣба да ми се даде думата да говоря.

Прѣсѣд.: Вие г-нъ Калчевъ, обичате много да говорите, а не чакате да изслушате. Г-нъ Градинаровъ има думата прѣди Васъ. Вие сте 15-и.

Зах. Градинаровъ: Слѣдъ всичко, което каза г-нъ М-тьръ на Правосъднието нѣма да се говори повече. Заради това, прѣдлагамъ на основание 14-и чл. да се прѣкратятъ дебатите.

Прѣсѣд.: Има прѣложение отъ г-на Градинарова, да се прѣкратятъ дебатите. Ще се гласува. Който не приема това прѣложение, да си вдигне рѣжата. (Меншество). Значи нѣма да се говори. Ще се гласува. . . . .

Китанчевъ: Прѣди да се гласува членътъ, искамъ да кажа нѣколко думи само за обяснение. Да ни се обясни, всичките ли депутати и отъ прѣдидущите събрания, могатъ да бѫдатъ адвокати безъ испитъ, или само тѣзи, които сѫ тукъ въ тая сесия.

М-ръ Стамболовъ: Законътъ е ясенъ ми се чини. Разбира се за всички лица, които сѫ били депутати било въ сегашното, било въ бившите събрания. Условието е това, да е било лицето адвокатъ, когато се е издавалъ настоящий законъ и да е било депутатъ поне въ едно Събрание.

Трѣба да отговора на г-на Китанчева по единъ въпросъ. Той питаше за законъ за испитване сѫдитъ. Такъвъ законъ ще бѫде внесенъ още въ тая сесия,

Прѣсѣд.: Ще се гласува чл. 4-и съ алиментъ, тѣй както е измѣненъ отъ комисията, съ които измѣнения е съгласенъ и г-нъ Министрътъ. Който неприема тоя членъ съ алиментъ му, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѣжата. (Меншество). Приема се.

Докл. Свѣщацовъ: (Чете).

Чл. 5. Немогатъ да бѫдатъ адвокати. . . . .

Прѣсѣд.: Давамъ за 5 минути отдихъ.

(Послѣ распускане).

Прѣсѣд.: (Звъни). Засѣданietо се продължава. Г-нъ докладчикъ има думата.

Докл. Свѣщацовъ: (Чете).

«Чл. 5. Немогатъ да бѫдатъ адвокати:

а) чуждите поданници;
б) обявените по сѫдъ несъстоятелни дължници;
в) лишените отъ граждански и политически права, по закона, или чрезъ прилежаща влѣзла въ законна сила (чл. 31-и п. 4. отъ Нак. Законъ);

г) тѣзи, които се намиратъ подъ слѣдствие или сѫдъ за злодѣяние (ст. 16—33 отъ Нак. Зак.) прѣзъ всичкото врѣме, до окончателното свършване на дѣлото имъ.

д) исключените чрезъ сѫдъ отъ общественна или държавна служба.

е) тѣзи, които се намиратъ на държавна или общественна служба съ заплата, и

ж) тѣзи «които сѫ истрити изъ списъка на повѣренниците врѣменно или за всѣкога».

Комисията не направи измѣнение въ 5-и чл. ти само заличи алинеята г цѣла, тѣй като по сѫществуващи закони азъ неможе да се приеме щото тѣзи, които влизатъ въ категорията, гдѣто по право ставатъ адвокати, тѣ немогатъ да бѫдатъ лишиeni отъ правата си, и ако сѫ били осдѣни, само тогава тѣ немогатъ да притѣжаватъ правата, за които се говори въ по-напредшната алинея.

Тѣ сѫщо и за тѣзи, които за напрѣдъ ще издържатъ испитъ, ежия законъ прѣдвижда, че като се явятъ да даватъ испитъ, трѣба да прѣставятъ свидѣтелства, че не сѫ били сѫдени за злодѣяние, или че се ползватъ съ граждански права. Заради това, комисията намѣри, че тази алинея е съвсѣмъ неумѣстна и

я заличи. Следователно, алинеята *г* се замени съ д. Другите алинеи се приеха безъ измѣнение отъ комисията и моли Нар. Събрание да ги приеме.

Дако Ангеловъ: Г-да прѣставители! Азъ щехъ да кажа нѣщо по съдържанието на буква *г*, нъ понеже г-нъ докладчикъ обстоятелствено обясни по него, и като съмъ съгласенъ съ направените отъ комисията измѣнения, отказвамъ се отъ да говоря.

Китенчевъ: Отказвамъ се.

П. Вълнаровъ: Г-да прѣставители! Азъ мисля тукъ не е излишно, ако приложимъ и една фраза, която да казва, че се допушта бѫдътъ адвокати лица, които знаятъ и писмено и говоримо официалниятъ язикъ. Подобно нѣщо не фигурира. Заради това мисля да се приложи думитѣ: «Чужденци, а така сѫщо лица незнайщи писмено и говоримо официалниятъ язикъ».

Докл. Свѣщацовъ: Комисията не е намѣрила за нуждно да прибави такава алинея, защото само по себе си се разбира, че лицето ще адвокатствува прѣдъ сѫдилицата, гдѣто се употребява само официалниятъ язикъ. Заради туй именно, азъ мисля че нѣма никакво значение прѣдложението на г-на Вълнарова. И безъ да притуримъ, както той казва, туй се разбира, а именно, че лицето трѣбва да знае българскиятъ язикъ.

Ив. Стойновъ: Отказвамъ се.

Ник. Шивачовъ: Азъ ми се чини, че тозъ законъ, както се вижда прави по-голѣмъ цензъ отъ колкото до сегашния; защото до сега се изискваше лицето да бѫде пълновъзрастно и да знае официалниятъ язикъ . . . . (Не се чуе). . . . и да чете . . . . тѣзи сѫщите работи сѫ . . . . (Не се чуе) тукъ се тури сега цѣнзъ, да има умствено развитие, т. е. да знае нѣщо повече. До сега като знаеше да си записва името, даваше му общината свидѣтелство за правоспособностъ. За прѣдъ нѣма да бѫде това. Тѣй щото, уважаемото Нар. Събрание ще се съгласи съ приетата редакция отъ комисията. Незная обаче, до колко послѣдната алинея, която гласи: (чете) си има мѣстото да остане въ закона Защото тази алинея нѣма никакво значение, тѣй като тѣзи конто по алинея *б* или *в*, която казва, че по разни причини сѫ изгубили политическите си права по закона или по присъда влѣзла въ законна сила, щомъ такова нѣщо има, естественно е, че тѣ неможатъ да бѫдатъ повѣренници. Истриване отъ списъка или отнемане гражданскиятъ права, менъ ми се чини, че неможе да го направи никой, освѣнъ углавенъ сѫдъ. Ако негова Милостъ е направилъ нѣкое прѣстъжение, за което се лишава отъ правата, които законъ изиска да ги има, за да бѫде нѣкой адвокатъ, азъ вѣрвамъ, че тази послѣдна алинея *ж* си нѣма значение и моля г-на докладчика да се истрис — да я нѣма.

Докл. Свѣщацовъ: Азъ приемамъ прѣдложението на г-на Шивачова, тѣй като дѣйствително има дисциплинарни наказания, които се прѣдвиджатъ въ той законъ, а именно случая, за истриване отъ списъка и лишение отъ правото да адвокатствува, прѣвиджа се и въ Наказателния Законъ, по който се лишаватъ отъ правото си за всѣгда, щомъ тѣ направватъ злодѣяние. Азъ се съгласявамъ съ мнѣнието на Г-на Шивачова.

Прѣдсѣд.: Г-нъ М-търъ на Правосъддиятъ съгласенъ ли е да се махне алинея *ж*?

М-ръ Стамболовъ: Азъ мисля, че ще бѫде удобно да се махне тая алинея отъ члена. Комисията, която изработваше тозъ законъ, прѣвидѣ два вида наказания, които се основаватъ на наказателниятъ законъ и вънъ отъ това, прѣвидѣ и дисциплинарни наказания, които иматъ, гдѣто нѣма адвокатски съвѣтъ, принадлежатъ на окр. сѫдъ. Следователно, независимо отъ наказанията, които сѫдътъ може да наложи, може и съвѣтътъ на адвокатите да наложи наказание: временно или окончателно истриване отъ списъка на адвокатите. Първото нѣщо се рѣшава отъ сѫда, като сѫдебна властъ, като органъ на правосъддиятъ. Второто наказание е дисциплинарно. Може за единъ даденъ случай, да се неналожи никакво углъвно, а само дисциплинарно наказание. Тогава трѣбва да се позволи това нѣщо и да фигурира между наказанията, които сѫществуватъ въ закона (гласове: прието, прието!).

Ник. Шивачовъ: Азъ мисля, че когато дойдемъ да гласувамъ тази частъ отъ законопроекта, която говори за надзора върху адвокатите, ще намѣримъ статия, която дава право на окръжния сѫдъ да налага между другите наказания и дисциплинарни и тѣ сѫ 4 вида: 1) напомняване, 2) изобличаване, 3) истриване изъ списъка повѣренниците за време не повече отъ една година, и 4) истриване изъ списъка за всѣгда. Азъ вѣрвамъ, че Нар. Събрание, както и уважаемата комисия, ще се съгласятъ че тѣзи послѣдните два пункта си нѣматъ мѣстото, когато се има прѣдъ видъ, че въ 417-и чл. отъ Наказателния Законъ, когото ще гласувамъ вскоро, прѣвиджа се твърдъ голѣмо наказание за тѣзи, които прѣстъпватъ своите обязанности. Прѣвидено е, че ако нѣкой прѣдаде тайната на довѣрителя си, или остане едната страна и отиде къмъ другата, неговото наказание е временно тѣмниченъ затворъ до 5 години. Въ такъвъ случай, съ туй наказание, разбира се, се лишава отъ правото да адвокатствува. Съгласете се, че да се даде право само на окръжния сѫдъ въ распоредително засѣдане да отнема тѣзи правдини, на адвокатите, че бѫде съвършено несправедливо. На туй основание щомъ, 417-и чл. отъ Нак. Зак. прѣвиджа наказание до 5 год. затворъ и съдътъ това лишаване отъ правото да бѫдатъ адвокати, азъ вѣрвамъ, че г-нъ докладчикъ и г-нъ М-търъ ще се съгласятъ за истриванието на послѣдната алинея отъ 5-и чл. Или може да се прибави тукъ, че истриванието отъ списъкътъ става съгласно една прѣсада влѣзла въ законна сила. Такова нѣщо, ако се прибави, тогава разбирамъ.

Дим. Тончовъ: Г-да прѣставители! Въпросъ, който се възбуди за ал. *ж* въ чл. 5-и, е въпростъ доста важенъ и се намира въ тѣсна свързка съ чл. 30-и отъ законопроекта. Въ 30-и чл. на законопроекта, като се изброяватъ дисциплинарните наказания въ 4 пункта, въ 3-и и 4-и пунктове се вижда *истриване* изъ списъка на повѣренниците или за време, или за всѣкого. До колкото можахъ да забѣлѣжа, въ чл. 30-и, както е прѣработенъ отъ комисията, 3-и и 4-и пунктове сѫ исчеркнати съвършено и дисциплинарните наказания, които е оставила комисията и които могатъ да се налагатъ отъ Окр. Сѫдъ сѫ три: напомняване, изобличение и глоба. Очевидно е слѣдователно, че щомъ комисията е исхвърлила наказанието прѣвидено въ 3-и и 4-и пунктове — и което е сѫщото истриване — то неможе и да бѫде, да се остави ал. *ж* въ чл. 5-и. Тѣй щото, азъ мисля, че ще бѫде само една несъгледаностъ, гдѣто е оставена тукъ алинея *ж*.

Но независимо отъ това, г-да прѣдставители, както се спомѣни и отъ г-на Шивачова, въ членъ 417-й отъ Наказателния Законъ, който е внесенъ въ Нар. Събрание и който нас скоро ще се гледа, изрично и многосъдѣржателно обема всичките случаи, които се прѣдвиждатъ въ този законопроектъ за адвокатитетъ, прѣвидено е кога и гдѣ адвокатина може да бѫде даденъ подъ сѫдъ. Тамъ изрично се казва, че ако нѣкой адвокатинъ измѣни на клиента си; ако злоупотрѣби съ дѣлата му; ако го остави и прѣмине на другата страна; ако нѣкой умишленно дѣйствува въ врѣда на своя клиентъ и пр., той се наказва съ затворъ не по-малко отъ петъ години. И при това, може още да се лиши отъ практикуване адвокатството. Очевидно е слѣдователно, че когато общий наказателенъ законъ, слѣдъ като го наказва съ петъ години затворъ, признава че *нетрѣбба* безъ друго да се заличава; но казва, че *може* и това да стане. Значи, законодателя е прѣполагалъ, че истриванието е много тежко наказание и може даже да не бѫде наложено, когато е наказанъ нѣкой и лѣжалъ петъ години въ затворъ.

Тъй щото, азъ мисля, при съществуванието на 417-и чл. отъ Наказателния Законъ, даже и да не бѣше измѣненъ отъ комиссията чл. 30-и отъ законопроекта, ние непрѣменно трѣбва да го измѣнимъ; защото, инъкъ ще дойдемъ въ голѣмо противорѣчие съ едно общо начало, че това, което Окржж. Съдъ може да наложи въ публично засѣданіе съ сѫдебни засѣдатели, не може Окр. Съдъ въ распоредително засѣданіе да го наложи. А пъкъ тежкиятъ наказания, до пять години затворъ, трѣбва да се сѫдятъ съ участието на сѫдебни засѣдатели. Очевидно е, че представители, до колко щеше да бѫде несъобразно, ако оставахме ние, че адвокатскиятъ съвѣтъ, или Окр. Съдъ, въ распоредително засѣданіе, безъ сѫдебни засѣдатели, да истрива адвокатитѣ отъ списъка имъ. То е едно право, прѣдоставено само на коронните сѫдии, заедно съ сѫдебни засѣдатели, за които даже М-вото на Правосудието, тая година е внесло законопроектъ, да се увеличѣтъ отъ 3 на 6.

И тъй, ако единъ адвокатинъ биде даденъ подъ съдъ за злоупотрѣбления, едничкитѣ съдии, които могатъ да го различатъ отъ списъка, тѣ сѫ трима коронни съдии, заедно съ 6 души съдебни засѣдатели. Заради това, за да не паднемъ въ противорѣчие и като имамъ предъ видъ, че и 417-и чл. отъ Наказателния Законъ прѣвигжда това, за което се говори въ чл. 30-и, — което пакъ е въ съвръзска съ алинея ж — азъ ще помоля г-да прѣставителите и г-на докладчика да се съгласятъ, че оставянието на ал. ж въ 5-и чл. е една несъгледанностъ, и, ако тя се приеме, освѣтънъ че нѣма да има съгласие въ закона, но и ще противорѣчи на общите постановления на углавното съдопроизводство.

М-ръ Стоиловъ! Г-да Прѣставители! Това измѣнение на комиссията не ми е било съобщено, тѣй щото не ми е извѣстно, и слѣдователно, азъ стоя още на почвата на законопроекта. Проекта, г-да прѣставители, излиза отъ едно начало общеприето, именно, че друго нѣщо е углавно наказание, друго е дисциплинарно наказание. Углавно наказание е това, което въ опрѣдѣлени отъ закона случаи се налага, съгласно установенитѣ правила на процедурата. Независимо отъ това наказание, всѣко едно учреждение, всѣка една корпорация, може да има и дисциплинарно наказателно право върху своите подвѣдомствени, или върху членовете. На прави единъ чиновникъ едно дѣяніе, за това той може да се накаже дисциплинарно, уволнява се отъ служба, или му се отнема

часть отъ платата, или му се прави мърение, и въ сѫщото врѣме се прѣдава на сѫдебната власть, и тя рѣшава, на основание дисциплинарния или угловния законъ, какво наказание може да му се наложи. Въ той законопроектъ ние сме приели корпоративните органи — тѣла, т. е., евентуалнитѣ управления, като земедѣлчески касси, окрѣжнитѣ управителни съвѣти сами по-себѣ сї, сї едно като общинските съвѣти. Признали сме, че всѣки адвокатъ трѣбва да бѫде записанъ въ единъ Окрѣж. Сѫдъ, а за-бѣлѣжете, че и околнитѣ влизатъ тукъ, и щомъ въ единъ Окрѣж. Сѫдъ има 7 души адвокати, а нещо съмѣнение, че и въ най-малкий Окрѣжъ ще има 7 адвокати, тѣ съставляватъ адвокатския съвѣтъ, избиратъ си прѣдсѣдателъ и членове на тоя съвѣтъ, и той сѫди върху повѣдението на своите членове. Окр. Сѫдъ има дисциплинарна власть само до когато се не учредятъ тия съвѣти, до когато се не направи за това правилникъ. Угловния законъ наказва само процесуално. Да прѣдположимъ за минута, че еди-кой си приестъ за адвокатъ. На чл. 417-и се указва; той прѣдвижа значи, най-малко 6 мѣсесца лѣгкъ тѣмниченъ затворъ и 3 години, плюсъ лишение отъ право да упражнява своето адвокатско звание. Ако би такъвъ. (Чете члена): Както виждате закона прѣдвижа разни случаи, както и ако единъ адвокатъ направи такова прѣстѣпление, което се прѣдвижа въ закона, като, ако прѣмине на другата страна, говори се съ противника на клиента си и изневѣри своя клиентъ, своя довѣритель, такъвъ наказва се въ най-тежкия случай 5 години строгъ тѣмниченъ затворъ, и се лишава отъ правото да адвокатствува. Отъ това право обаче може да го лишатъ сѫда, и лишението на тия права не е задължително или ограничение, както комиссията е приела, може да се лишава за най-по-вече отъ 3 години. Значи, осаждда се единъ адвокатъ за най-подло, най-позорно прѣстѣпление за 5 години, и го лишава отъ право да адвокатствува за 3 години. Закона обаче му дава право слѣдъ 1 година да иска въстановление правата си. И тѣй, най-голѣмий вагабонтињ, на тоя начинъ може слѣдъ година врѣме отъ осажддането му да се яви, и да иска въстановление на правата си, да бѫде отъ ново записанъ. Ето за това е дадено правото на адвокатския съвѣтъ, той да рѣшава тия работи. Защото угловния законъ хваща само това, което може да е направено, хваща само прѣстѣпника, за който може да се докаже. Но знайно е, че има много по-вече прѣстѣпни случаи, има много по-вече прѣстѣпници, за които не може да се докаже. Така на пр., всѣки може да е чулъ и да прѣдполага, че еди-кой-си е прѣстѣпникъ, но не можешъ направо да рѣчешъ че е такъвъ, че не можешъ да го докажешъ, и той си ходи свободно. За това е съвѣта на адвокатитѣ, тѣ като негови другари, да му кажатъ: ти г-не, не си подпадналъ подъ сѫдъ, но за това благодари Бога, че хората не сѫ съвѣршени и всевѣдящи, не могатъ да проникнатъ въ бѣздната на своите человѣчески сърдца, но ний те знаемъ, че ти си подлецъ, вчера видихъ, 2 пъти, 3 пъти направи това, вече нѣмашъ право да си адвокатъ, върви другатѣ гдѣто искашъ работи, но не дохождай тукъ. Ето защо е адвокатския съвѣтъ.

Углавния законъ хваща и наказва само доказани прѣстъници, а съвѣта на адвокатитѣ ще бди, щото адвокатитѣ да сѫ хора такива, които да отговарятъ на високитѣ нравствени качества, които се искатъ отъ него.

Въ стария Римъ имаше углавна процедура, също имаше и углавни съдилища и други, които осъждахъ хората на най-тежките

наказания, но въ паралель на тъхъ пакъ имаше членове, на които се повърояваше да присъдват най-честните, най-почтенините, и даже уважаваните Римляни; членове такива, които приличаха нѣщо на цензура, т. е., хора, които влизаха въ тайните на хората, въ кѫщите имъ, и се простираха дори до тамъ, гдѣто даже сѫдии и прокурори неможаха да се вмѣжватъ. Тѣ именно бяха за нарушенietо отъ тъхъ угловния законъ, който трѣбва да се съблюдава по-вече отъ тъхъ, а адвокатурата трѣбва да бѫде образецъ по поведѣніе. Така щото, едно осъдено лице на позорно наказание, което е прѣтърпѣло една или три години наказание, и 8 год. лишение отъ права, да може слѣдъ 8 години да доде и каже да му се въстановява, да си добия правата, това не може току тѣй да става. По тия причини, азъ поддържамъ алинеята така както си е въ проекта. А когато доде пункта да се сѫдятъ тия адвокати прѣдъ адвокатския сѫдъ, тогава ще поддържа, защото, намирамъ, че има доста гаранция за тия, които ще влезятъ въ съставътъ, и че тѣ сами ще си избиратъ лицата, своите сѫдии. Ако направи дѣяніе, ще бѫде веднажъ изличенъ отъ списъка врѣменно; ако направи второ злоупотрѣбление, или позорно дѣяніе, ще го изличатъ втори пъти и, ако слѣдъ това не се поправи, тогава ще пристѫпятъ къмъ окончателното му изличаваніе. Затова, както е ясно, че такива адвокати ще могатъ да подаватъ апелация и оплакваніе, има доста голѣма гаранция за тъхъ, щото нѣма страхъ, за да се приеме по проекта.

Д. Тончевъ: Г-да прѣставители! Когато напомнихъ членъ 417, искахъ само да посоча на г-да нар. прѣставители, че лично азъ съмъ до толкова наклоненъ да се наказватъ адвокатите, че прѣпочитамъ именно да остане това, което е още по строго, отъ всички се прѣвидѣа въ законопроекта за адвокатите. За да бѫдемъ дѣйствително въ положение да се убѣдимъ, понеже приехме — както каза и г-нъ М-ръ отъ точка зрѣніе, че всички адвокати злоупотрѣбители трѣбва да се наказватъ, то несъмѣнно отъ друга страна трѣбва да видимъ, да не би, ако останатъ тия статии така както сѫ въ законопроекта за адвокатите, да допустнемъ, щото дѣйствително да се узакони по-малко наказание. За да бѫдемъ ясни и точни, че си позволя да приведѫ нѣколко членове отъ законопроекта, за да се види, че наказанието въ законопроекта, ако се приеме така, както е прѣвидено, ще бѫде по-малко отъ това, което е прѣвидено въ наказателния законъ. А това не е нашето желание, защото, тѣ ще бѫде въ интересъ на самите адвокати, тѣ ще бѫде най-много въ полза на тѣхъ, на тия адвокати, които злоупотрѣбляватъ своите довѣрители, като продаватъ тѣхните интереси на противната страна. Така щото, не съмъ съгласенъ единъ адвокатъ да бѫде наказванъ само съ заличаваніе отъ списъка, когато злоупотрѣби довѣрието на своя довѣритель, когато продаде интересите на своя клиентъ, за което трѣбва да се изисква много по-строго наказание, и да видимъ сега, дали е възможно да останатъ двѣ нѣща за единъ и сѫщъ въроѣ безъ противорѣчие.

Споредъ 36-и чл. на законопроекта, кагато единъ повѣренникъ заслужва дисциплинарно наказание, той може да се прѣслѣдва било по жалбата на пострадавшій, било по прокурорско усмотрѣніе. Независимо отъ това, кой почва присъдяването, дохожа въпроса да се види, какъ ще се сѫдятъ. Сѫди ги или окр. сѫдъ въ распоредително засѣданіе, или адвокатския съвѣтъ. И какво постановление ще издаде за най-голѣмия прѣстъжникъ? Най-голѣмото на-

казание е исключение изъ списъка. Какви сѫ прѣстъженията по това, тѣ сѫ изброени въ чл. 23-и, а сѫщо и въ чл. 24-и.

23-и чл. не е нищо друго, освѣнъ първата алинея на членъ 417, а пакъ чл. 24-и отъ законопроекта не е друго, освѣнъ по-слѣдната алинея на сѫщия чл. 417-и. Така щото, чл. 417-и отъ наказателния законникъ въ втората алинея прѣдвигда прѣстъжения прѣвидени въ чл. чл. 23 и 24 отъ законопроекта. Така, очевидно става отъ това, г-да прѣставители, че за едно и сѫщо прѣстъжение, ако се сѫди по тоя законопроектъ, ще бѫде наказанието най-много заличаваніе отъ списъка. Ако пакъ се сѫди по наказателния законъ, тогава наказанието ще бѫде не само изличаваніе отъ списъка и лишение отъ правото да адвокатствува, но още и за 5 години други исключвачи се. Кое е по справедливо, това което приемаме по наказателния законъ ли или по законопроекта? Но има и друго нѣщо. Както се вижда отъ законопроекта, било че осъди адвокатския съвѣтъ, било сѫда, осъдения има право и да апелирѣ и да кассира. Значи, осъденій, било дисциплинарно или по общия редъ, сѣ ще бѫде допуснатъ прѣдъ висшите двѣ инстанции, прѣдъ апелационните и кассационните сѫдове. Но, ако ме сѫди съвѣта дисциплинарно, т. е., само съ истриваніе изъ списъка, тѣ за едно и сѫщо прѣстъжение, възъ основание на това, неможе да ме сѫдятъ два пъти. Затова, за да не би да подпаднемъ въ противорѣчие, тѣй като прѣстъженията въ 23 и 24 членове сѫ тия, които се прѣдвигатъ и въ чл. 417 отъ наказателния законъ, то нѣка да прѣвидимъ тукъ по-голѣмо наказание. Азъ мисля, че комиссията се е рѣководила отъ сѫщите съображенія, както ще доде по-нататъкъ да се види, че е унищожила 23 и 24 членове, като се ссыла на пакъ на чл. 417-и. Затова, бихъ молилъ г-на М-ра, да приеме, че съображеніята исказани отъ менѣ, вървамъ и комиссията ще ги искаже, да се намѣрятъ за уважителни, именно защото, сѫщите прѣстъжения, прѣвидени отъ настоящия законъ, сѫ прѣвидени и въ наказателния законъ, споредъ който се наказватъ по-строго, и именно за интереса на населението и адвокатите, да приемемъ по голѣмо наказание.

М-ръ Стоиловъ: Азъ съмъ съгласенъ съ обясненията на г-на Тончева, съ една само разлика, че, пакъ повторямъ да кажа, има недоразумение. Не казвамъ, че адвокатъ, който направи едно такова прѣстъжение ще се наказва само дисциплинарно, но казвамъ, че освѣнъ угловното наказание, той подлѣжи, независимо отъ първото, още и на дисциплинарно наказание. Чл. 28 отъ законопроекта е много ясно изказанъ, той казва: (Чете го). Дисциплинарно наказание, както казахъ, както и вѣжкадѣ то върви паралелно съ угловното наказание, той ще отговаря по угловния сѫдъ, щомъ има улики, които съставляватъ елементъ на прѣстъжение, щомъ може да се докаже, че е билъ направилъ прѣстъжение. И той ще отговаря, независимо отъ рѣшението на угловния сѫдъ, още и отъ това на съвѣта на адвокатите, и той — съвѣта, като най-силно наказание, може врѣменно, или въ даденія случай, и окончателно да го истриватъ отъ списъка. Така щото, именно както е прѣвидено въ закона, не се исключава угловното наказание, но заедно съ него въ паралелъ върви и дисциплинарното наказание. Безъ това дисциплинарно наказание, безъ тоя високъ нравственъ цензоръ, не можемъ да подигнемъ уровенътъ на адвокатите. Прѣвилегийтъ и правата, които закона имъ дава, безъ това не могатъ да се опредѣлѧтъ.

Ив. Стойновъ: Господа прѣставители! Тукъ въпросътъ се касае за буквата *ж* на чл. 5. Буквата *ж* единъ отъ господа прѣставителитѣ, като говори, каза да си остане (тропанье) въ закона, а други отъ г-да прѣставителитѣ, въ своите рѣчи, изказаха мнѣние да се истриве.

Азъ мисля, г-да прѣставители, че буквата *ж* е най-голѣмий натикъ върху единъ адвокатъ, най-голѣмото наказание, което може да се прѣвиди, върху който и да е той, което е съ едно да му отнемешь занаята или хлѣба. Огъ друга страна, споредъ чл. 28-и отъ този законъ, се прѣвижда (тропане) и дисциплинарно и уголовно наказание. Азъ мисля, че неможе да бѫде въ гармония съ другите закони този членъ, защото, неможе да съществува и дисциплинарно и угловно наказание. Ако бѫде първото — дисциплинарното наказание, то трѣбва тогава да бѫде несравнено по-малко отъ колкото заслужва угловната отговорност. Споредъ 29-и членъ, който налага дисциплинарно наказание, тамъ се прѣвижда окръжния съдъ да има адвокатски съветъ, споредъ чл. 37-и отъ същия законъ.

Азъ мисля, че тукъ въ 30-и членъ, гдѣто се казва, че подлежи на дисциплинарно наказание, трѣбва да се ограничи окръжния съдъ само съ това, той да налага дисциплинарно наказание, толкова по-малко, защото то е до най-великото угловно наказание. Само тогава ще бѫде на мястото си буквата *ж* отъ чл. 5-и.

Въ всичките закони, законодателствата както и М-ра опредѣлятъ, че дисциплинарното наказание е за едно малко прѣстъжение, а за голѣми прѣстъжения се опредѣля угловно наказание.

Огъ друга страна, за примѣръ ще прѣставя г-да военитѣ. Въ тѣхъ, за да се отчисли, прѣпочтилено е единъ офицеръ да излези 6 мѣсяци затворъ, отъ колкото да се лиши отъ служба. Виждате, г-да съдии, (смѣхъ), г-да прѣставители, като се касае тукъ да защитимъ правата въобще на единъ свободенъ занаятъ, и ще се съгласите, мисля, че немогатъ да бѫдятъ двѣ наказания. Затова, при буквата *ж*, ако остане да се прѣвиди, че адвоката се лишава за всѣки пътъ, това е едно най-тѣжко наказание, и по угловния редъ то е най-голѣмо. Затова, трѣбва да се прѣвиди това въ обратна смисъль, и, ако се съгласите да си остане тая алинея, да се остави буквата *ж*, но съ добавление, като се прибави, влизи въ законна сила. И, като мисля, че въпросътъ е исчерпанъ, прѣлагамъ да се прѣкратятъ дебатитѣ.

Докл. Свѣщаровъ: Г-да прѣставители! Азъ като приехъ прѣложението на г-на Шивачева, водихъ се отъ тия съображения, че въ чл. 30-и се прѣвижда дѣйствително дисциплинарно наказание за всѣки адвокатъ, който го заслужва, споредъ вината му. Именно въ тая алинея, въ старата и редакция пакъ съществува още и това: зачеркнуване отъ списъка. Но понеже това тамъ се измѣни, като се заличи, и се замѣни съ едно дисциплинарно наказание отъ 20—200 лева глоба, и то прѣдъ видъ на това, че зачеркнуването отъ списъка на адвокатитѣ, не е дисциплинарно наказание, споредъ духа на сегашния приетъ наказателъ законъ, който ще се глѣда отъ камарата, но то трѣбва да се счита една отъ допълнителните угловни наказания, понеже заличванието отъ списъка на единъ адвокатъ е наказание, което лишава адвоката отъ правото да адвокатствува. Значи, лишава се отъ правото на занятието си, което въ чл. 30-и се прѣвижда като допълнително угловно наказание, а не дисциплинарно.

Прѣдъ видъ на това комиссията е изоставила думата «заличава», като я е замѣнила съ глоба отъ 20—200 лева. Затова само по себѣ-си идеше, че тая алинея е погрѣшена, и съ това въ ежшото врѣме пакъ се постига цѣлъта, която г-нъ М-ръ гони да има по-голѣмъ надзоръ, именно адвокатитѣ да подлѣжатъ на дисциплинарно наказание. Само че комиссията направи това изменение, вместо да бѫде «заличаватъ», което, споредъ свое мнѣние, по свои съображения, когато доде да се глѣда членътъ, ще кажа, да ли комиссията е имала право или не, но комиссията като разглѣда и двата закона, и наказателния законъ, видѣ, че същото наказание има и въ двата закона, че се прѣвижда и въ наказателния законъ, като допълнение.

Затова моля да се приеме членътъ както е изработенъ отъ комиссията, съ забѣлежката, която приемамъ отъ г-на Шивачева по буквата *ж*.

М-ръ Стоиловъ: За да избѣгнемъ излишни прѣпирни, г-да прѣставители, тъй като тия прѣпирни се отнасятъ къмъ чл. 30-и отъ закона, прѣлагамъ да се приеме тукъ следующата редакция за буквата *ж*: «тия, които се истриватъ отъ списъците на повѣренници», безъ да се казва временно или за винаги.

Така щото, подъ думитѣ «дисциплинарно наказание» да се разбира «истриване»; и когато доде да се разисква оня членъ 36-и тогава ще говоримъ и ще видимъ какво да приемемъ.

Прѣдсѣд.: Има прѣложение отъ г-на Стойнова за прѣкращение на дебатитѣ. Ще се гласува. Който не приема това прѣложение, да си вдигне рѣжката. (Никой не вдига). Приема се.

Ще се гласува чл. 5 заедно съ алинеитѣ: *a, b, c, d* и *e*, тъй както сѫ въ законопроекта, исклучая — разумѣва се — *ж*, която се замѣстя съ *e*, която става *e*, та ако се неприеме, тогава ще се гласува това, което е изработила комиссията.

Който не приема чл. 5-и . . . . (Гласове: Не е той; не се разбра).

Докл. Свѣщаровъ: Азъ се съгласявамъ съ г-на М-ра.

Прѣдсѣд.: Тогава ще се гласува така както е въ проекта, съ измѣнение или изоставяне само въ буквата *e*, крайнитѣ думи «врѣменно или за винаги». (Гласове: На буквата *ж*). На алинея *e*, става че алинея *g*, на чл. 5-и отъ този законопроектъ се изостави.

Който не приема чл. 5-и съ алинеитѣ, съ изоставяне думитѣ въ буквата *e* «врѣменно или за винаги», така както прѣлага г-нъ М-ра, да си вдигне рѣжката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Свѣщаровъ: (Чете): въ 6-и чл.

Тоя членъ става 7-и, а по-напрѣдъ има другъ новъ членъ, който е 6-и членъ. (Чете):

«Сѫда приема за повѣренници само лица, които му прѣставятъ свидѣтелства за право адвокатствуване отъ М-вото на Правосѫдното».

На тая нова редакция е съгласенъ и г-нъ М-ра (Гласове: да се гласува).

Прѣдсѣд.: Ще се гласува чл. 6-и тъй . . . .

Хр. Векиловъ: Г-да прѣставители! Азъ бихъ желалъ по-напрѣдъ г-нъ М-ра да обясни, това свидѣтелство, на основание какво свидѣтелство ще го издава; на основание нѣкое друго ли свидѣтелство, което е ималъ по-напрѣдъ, или на това, че издръжалъ испитъ.

Ако е на основание послѣдното, ако приемете именно това, тогава трѣбва да видимъ 5-и членъ, да видимъ това, което приема

ехме, че управител, който е билъ адвокатъ, безъ испитъ, също има право и сега да биде адвокатъ, и значи, че за тъхъ тръбва да се дава свидѣтелство, на основание вѣхтото свидѣтелство, което имать. Или, и тѣ да ли сѫ адвокати и сега, съгласно 98-й членъ отъ Врѣмен. Сѫдебни Правила.

Н. Станевъ: Г-да! Въ членъ 6-й е казано: (Чете):

Ст. 6. Адвокатитѣ се приписватъ къмъ едно отъ окрѣжнитѣ сѫдилища въ Княжеството и си избиратъ за мѣстожителство една определена мѣстностъ изъ окрѣга на окрѣжния сѫдъ, къмъ който сѫ приписани.

Азъ моля, г-на М-ра, да разясни какъ разбира този членъ, може ли единъ адвокатъ, който е записанъ . . . . (Прѣдсѣдателъ: Сега се разисква чл. 6-й) (Станевъ: Сѣда).

Прѣдсѣд.: Понеже никой не иска да говори по чл. 6, ще се гласува.

Хр. Векиловъ: Да ми обясни г-нъ докладчикъ, което искахъ отъ него.

Докл. Свещаровъ: Лицата, които ще се ползватъ по право като адвокати, тръбва да се отнасятъ до М-ра на Правосѫдието, че притѣжаватъ това право, което прѣдвижа този законъ. Ако сѫ свѣршили висши учебни завѣдения, тръбва да прѣставятъ дипломитѣ си и ще имъ се издаватъ отъ М-вото на Правосѫдието свидѣтелства. Закона е ясенъ и не тръбва да се говори по-вече. Сегашнитѣ адвокати спорѣдъ забѣлѣжката на чл. 4 отъ този законъ, се вижда, че тръбва да издържатъ испитъ и послѣ ще имъ се дадѣтъ свидѣтелства, ще ги прѣставатъ на М-рството на Правосѫдието и послѣдното ще имъ издае свои свидѣтелства, ще ги прѣставятъ прѣдъ сѫдилишата и свѣршена работа.

Хр. Векиловъ: Ние, г-да, неможаме да се разберемъ съ г-на докладчика. Азъ питамъ за адвокатитѣ, които приемаме въ първия членъ. Отъ тамъ се рабзира, че нѣма тѣ да държатъ испитъ прѣдъ комисията. Сега, за да се снабдятъ съ свидѣтелства отъ М-рството на Правосѫдието, какъ тръбва да се отнасятъ къмъ М-ра на Правосѫдието да имъ издава такива свидѣтелства. Тръбва ли на основание на чл. 98 отъ Вр. Сѫдеб. Правила да прѣставятъ свидѣтелства и на основание на него членъ ще имъ се издаватъ други свидѣтелства или само на основание на този членъ? Това да се обясни. Ако свидѣтелството го притѣжава съгласно 98-й чл. отъ Вр. Сѫдеб. Правила и е прѣставителъ, съмъ доволенъ и да не се толкува по-нататъкъ.

Докл. Свещаровъ: Комисията доста разисква и за това именно отмѣнила много членове, като видѣ много формалности. За тия лица, които се приематъ за адвокати чл. 4-й ясно казва какъ се иска отъ тѣхъ. Отъ таѣтъ се иска да е народенъ прѣставителъ. За да е билъ народенъ прѣставителъ, съ какво ще докаже. Тръбва да вземе свидѣтелство отъ прѣдсѣдателя или канцелярията на Нар. Събрание. За това не се приеха думитѣ «да сѫ били избрани», защото може да има нѣкои избрани и кассирани. Послѣ се иска да е билъ адвокатъ. За да биде адвокатъ при кой да е сѫдъ, тръбва да се отнесе до прѣдсѣдателя на сѫда, да каже, че до послѣдния денъ е билъ адвокатъ и като приключи свидѣтелство за това, ще му се издае друго такова отъ М-рството на Правосѫдието. Съображеніята на комисията сѫ тия.

Дамянъ Цековъ: Дѣйствително тръбва да се обясни новия членъ 6-й. Въ ценза, който е поставенъ за адвокатитѣ е казано, че адвокати могатъ да бѫдатъ хора, които били Мини-

стри, които свѣршили юридическо образование, които имали адвокатска практика и народнитѣ прѣставители. Сега тия, които били Министри тръбва да доказватъ за това, така също които свѣршили юридическо образование и нар. прѣставители, за да взематъ свидѣтелства за право на адвокатствуване, съ какво ще удостовѣрятъ? Но понеже г-нъ докладчика напослѣдънѣ обясни какъ се рѣководила комисията при разглѣдането на този членъ, че нар. прѣставители тръбва да имать удостовѣрение отъ Нар. Събрание, че сѫ били дѣйствително нар. прѣставители, или ако нѣматъ вѣзможностъ да направятъ това, може да прѣставатъ дневниците, отъ които може да се види, че сѫ били прѣставители и мисля подиръ даденитѣ отъ г-на докладчика на комисията разяснения, че не остава какво да се говори, прѣлагамъ да се прѣкратятъ дебатитѣ.

Прѣдсѣд.: Има прѣложение отъ г-на Д. Цекова за прѣкращение дебатитѣ. Който не приема да се прекратятъ дебатитѣ, да си вдигне рѣката. (Никой не вдига). Дебатитѣ се прекращаватъ.

Ще се гласува чл. 6 както се прочете отъ г-на докладчика.

Докл. Свещаровъ: Една погрѣшка се е вмѣкнала мисла. Г-въ М-ръ щѣлъ да направи погрѣшка спорѣдъ проекта. (Гласове: По високо). Спорѣдъ както забѣлѣжихъ нѣкои отъ формалностите за издаване свидѣтелства сѫ въ по-долния членъ. Г-да . . .

М-ръ Стоиловъ: Г-да! При всичко, че въпросъ за прѣкращение дебатитѣ се прѣложи и рѣши, моля вашето търпѣніе да дамъ нѣкои разяснения.

Проекта, както се прѣложи на Нар. Събрание, бѣ; да ли не сѫ въ правото сѫдилишата да издаватъ свидѣтелства на адвокатитѣ. Значи, прѣдоставя право на всѣко сѫдилище, щомъ се яви нѣкое лице и каже, че съмъ адвокатъ да прѣстави на сѫдъ всичкитѣ доказателства.

Да положимъ, че е лице, което подпада подъ категорията на привилегированитѣ — народенъ прѣставителъ, — тръбва да прѣстави доказателства, че е билъ адвокатъ, а второ, тръбва да прѣстави удостовѣрение отъ канцелярията на Нар. Събрание, че той е билъ избранъ и приетъ за народенъ прѣставителъ. На основание на тия свидѣтелства и другитѣ негативни свидѣтелства, окр. сѫдъ издава свидѣтелство, че има право да бѫде адвокатъ и тогава се съобщава за това на М-вото на Правосѫдието, а това послѣдното отъ своя страна обявява въ «Дѣрж. Вѣстникъ», че еди-кое лице е припознато и е записано като адвокатъ при еди-кое окрѣжно сѫдилище.

За лице, което подлѣжи на испитъ, бѣше прието или е прието въ проекта още и слѣдующето начало: то ще положи испитъ и отъ М-вото на Правосѫдието ще получи диплома, че е издѣржалъ испитъ като адвокатъ; ще прѣстави тая диплома съ сѫщите документи и окр. сѫдилище рѣшава тогава има ли право да е адвокатъ или не.

Това рѣшеніе на окр. сѫдъ, както и всички други рѣшениа подлѣжатъ на обжалване и може да се обтяжва, както отъ прокурора, тѣй и отъ лицето, на което се отказва да бѫде адвокатъ. Комисията намѣри за удобно да промѣни процедурата и да остави на М-вото на Правосѫдието да издава свидѣтелства на основание на този законъ. Върху това прѣложение не възразихъ и не считамъ за важно да настоявамъ на моя първообразенъ проектъ, при всичко, че считамъ, че ще е по-голѣма гаранцията, ако се остави

на съдилищата да правятъ това нѣщо. Нека, който иска да стане адвокатъ, да се представи предъ съдилището и последното да се произнесе отговаря ли съ условията на закона или не, защото съдилищата ще приспособяватъ закона. За това Нар. Събрание, ако намира по справедливо и практически да приеме предложението на проекта, ще бъда доволенъ отъ това нѣщо. Не съмъ противъ, ако се приеме и предложението на комисията. Не настоявахъ на мнѣнието си, защото въпросъ не е важенъ, а е само за формалностъ.

Прѣсѣд.: Да формулира предложението си г-нъ М-ръ.

М-ръ Стоиловъ: Предложението на М-вото е: приложението въ чл. чл. 7, 8 и 9 на проекта . . .

Прѣсѣд.: Ви говорихте г-нъ М-ръ отъ коя страна да се издаватъ свидѣтелствата: отъ М-вото на Правосъдието или отъ съдилищата. Комисията приема тия свидѣтелства да се издаватъ отъ окр. съдилища, а Ви отъ М-вото на Правосъдието и намирате за по-добре да се издаватъ спорѣдъ проекта.

М-ръ Стоиловъ: Да, по проекта.

Прѣсѣд.: Ще се гласува.

Докладчикъ: Искамъ думата.

Прѣсѣд.: Имате думата.

Докладчикъ: Действително и комисията, ако и да направи такива съкращения на тия членове, които е измѣнила, това направи предъ видъ на това да се не изискватъ такива формалности: едно да се иска свидѣтелство отъ испитателна комисия, което да се представи на М-ра, послѣ на съдилището, а намѣри за по-добре да се взима отъ М-вото свидѣтелство и послѣ да се представи въ съдилището. Нѣ понеже това нѣма никакво значение, а е за по-голяма формалностъ, то комисията приема предложението на г-на Министра.

Прѣсѣдателъ: Ще се гласува чл. 6-й, както го прочете г-нъ докладчикъ. (Гласове: Не го чете). Г-да прѣставители! Чл. 6-й се чете най-напредъ и се каза, че този членъ е обрнатъ отъ комисията на чл. 7, а на място чл. 6-й е този, за който се дебатира сега.

Докладчикъ: (Чете чл. 6-й. — Виждъ по-горе).

Н. Станевъ: Г-да прѣставители! Както и по-напредъ казахъ въ чл. 6-й се предвижда всѣки адвокатъ да се записва въ едно отъ окр. съдилища.

Понеже въ този членъ . . . (Прекъсватъ го).

Прѣсѣд.: Давамъ на 5 минути отпуска.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣсѣд.: Засѣданietо се продължава. Г-нъ Н. Станевъ има думата.

Н. Станевъ: Азъ забѣлѣжвамъ, г-да, че спорѣдъ чл. 6-й адвокатъ се приписватъ къмъ единъ окр. съдъ въ княжеството и си избиратъ за мѣстожителство една определена мѣстностъ, изъ окрѣга на окр. съдъ, къмъ който сѫ приписани». Казахъ и по-напредъ, че понеже въ този членъ не е изрично указано, — при всичко, че въ притурката или въ приложението на чл. 14-й за възнаграждение на адвокатъ се предвижда възнаграждение и за слѣдующите инстанции; нѣ моля г-на М-ра на Правосъдието да обясни: може ли единъ адвокатъ, който наелъ дѣло за въ пръвата инстанция да защищава и въ слѣдующите до съвършененото му окончание, т. е. не само кое то е наелъ, нѣ и други да може да защищава въ други окр. съдилища.

М-ръ Стоиловъ: Тоя въпросъ, г-да, си отговаря самъ по себѣ си. Закона казва, че се числить къмъ единъ окр. съдъ. То е едно просто распорѣждание за редъ, а това имъ дава правото щомъ се приготвятъ за адвокати и се запишатъ при единъ окр. съдъ не само да защищава захванатите дѣла въ окр. съдъ или миров. съдия, нѣ могатъ да защищаватъ въ всички инстанции, каквито и да сѫ дѣла.

Прѣсѣд.: Ще се гласува чл. 6-й, както е въ проекта. Който го не приема да си вдигне рѣката. (Никой не вдига). Значи, приема се.

Докладчикъ: Чете чл. 7-й.

«Ст. 7. Всѣки който желае да постигне въ числото на адвокати дѣлъ е да подаде за това прошение въ съответственый окрѣженъ съдъ съ приложение потрѣбните документи, които удостовѣряватъ, че просителя притежава, както положителните качества, които закона изисква за званието адвокатъ, така и отрицателните (ст. 4 и 5 отъ настоящия законъ).»

Този членъ комисията го прие безъ измѣнение и моля Нар. Събрание да го приеме.

П. Зографски: Г-да прѣставители! Азъ тукъ искамъ да обирна вниманието Ви на едно нѣщо, и, ако е възможно сега да се разясни, да не би да стане нужда отъ да се тълкува закона и пр. Както Ви е известно до сега, за да бъде нѣкой адвокатъ, прѣди всичко, трѣба да има отъ общината едно свидѣтелство, тъй да се каже, за неговата правоспособностъ, или по-добре да кажа, за неговата честностъ. Да ли единъ адвокатъ, или който иска да стане адвокатъ, който ще се оправи къмъ съда да иска да стане адвокатъ, съгласно своите документи, които притѣжава за адвокатъ, да ли ще е нужно да представи свидѣтелство отъ общината, въ която живѣе да докаже, че е действително честенъ гражданинъ; защото може да се случи такова нѣщо, че човѣкъ, който е безнравственъ и когото знае общината добре, като знае, че го познаватъ добре тамъ, на основание на този законъ ще промени мѣстожителството, ще стане отъ Пловдивъ, ще отидѣ въ Търново, ще сѣди 2-3 мѣсяци не го знаятъ какъвъ е и действително притѣжава такива документи, нѣ е безнравственъ човѣкъ, а па това нѣщо не ще знае нито съдътъ, нито М-вото, нито комисията, която ще го испита.

За това мисля въ сѫщото врѣме да представя и по едно свидѣтелство отъ общината за тѣхното правствено поведение или поне тъй да се разбира, че при другите свидѣтелства трѣба и подобно; защото тукъ изрично се казва, какви документи да представя, т. е. трѣба да представя исклучително тия, които се изискватъ отъ закона за адвокатъ, — а тѣ се знаятъ. Въ тия нѣща, които се изискватъ отъ закона за адвокатъ не влизатъ свидѣтелство.

Докладчикъ: Комисията се задоволи съ обясненията, които се намиратъ въ този членъ, който казва, че документи, които се представя се предвидени въ чл. чл. 4 и 5 отъ сѫщия законъ. И 4 и 5 членъ, което предвижда това излиза. Ако вземемъ да изброявамъ едно по едно документите, е излишно; за това мисля, че нѣма нужда да се говори и моля Нар. Събрание да приеме този членъ.

Дако Ангеловъ: Отказвамъ се.

Хр. Векиловъ: Азъ, г-да, не искамъ да помогна на г-ва докладчика въ това отношение, защото, може би да не е сапикасълъ г-нъ прѣговоривши, че въ 4 и 5 членъ нѣма такова нѣщо. Нѣма да отговарямъ на г-на Зографски, защото въ самия членъ 98

отъ Врем. Сжд. Правила се казва, че подобно лице се снабдява съ свидетелство отъ общината. Заради това въ отговоръ на г-на Зографски ще кажа, че нѣма място гдѣто повдига въпросъ. Свидѣтелството е прѣвидено въ 98-ї членъ отъ Врем. Сжд. Правила, на основание на което се издава друго свидѣтелство отъ сѫда.

Н. Шивачовъ: Това, което казва, че лице, което желае да стане адвокатъ, наедно съ документи, които да удостовѣряватъ, че лицето притѣжава качествата, които се прѣвиждатъ въ чл. 4 или да има дипломъ, или да е съвршило учебно завѣдение на правото, или биѣтъ бывши М-ръ, или пакъ сетьѣ да има свидѣтелства, че е билъ адвокатъ, а пакъ знаемъ, кой съврши юридически науки, нѣ на такива хора безнравственни, не че не имъ даватъ дипломъ, нѣ даже ги испѣждатъ отъ училището. Който получи дипломъ, трѣба да има въ отмѣтките, че се учили добре, че има добро поведение, а пакъ, който не е учили нѣма дипломъ. Тия, които сѫ били Министри и за които г-нъ Зографски мисли, че не притѣжаватъ изискуемите се отъ закона качества, за това даже не може да се говори, тѣй като, който и да билъ М-ръ и огъ която и да е партия, той си има. Тия, които били сѫдии, прокурори и проч., трѣба да приемемъ за тѣхъ, че веднажъ сграната или правителството търпи да бѫдатъ сѫдии 4-5 години, полага се, че трѣба да имать добро поведение, иначе спорѣдъ чл. 105 отъ сѫдопроизводството, трѣба да сѫ били исклучени. Що се касае до сегашните адвокати и прѣставители, тѣ притѣжаватъ свидѣтелства за правоспособностъ, издадени отъ общините, съгласно чл. 98 отъ Вр. Сжд. Правила, гдѣто е казано. (Чете):

Чл. 98. На длѣжностъ по сѫдебното вѣдомство могатъ да бѫдатъ назначени само български подданици, които владѣятъ български язикъ. Иностранци могатъ да се назначаватъ само съ одобрѣнието на Нар. Събрание.

Зашто общината нѣма да даде на безнравствено лице свидѣтелство, че е правоспособно. Независимо отъ това чл. 5-ї прѣвижда кои лица не могатъ да бѫдатъ адвокати и за това нѣма нужда да се повторя тукъ. Г-нъ Зографски трѣба да знае много добре, че 4-ї пунктъ отъ чл. 34-ї отъ Отоманский Наказателенъ Законъ прѣвижда, че независимо отъ наказанието, което може да наложи сѫда било 10, 15 или 20 год. затворъ въ окови, полага се още, че се лишава отъ граждансkitъ и политически права. Щомъ нѣма тия права неможе да бѫде адвокатъ. Има другъ пунктъ относително исклучените чрѣзъ сѫдъ отъ общественна или държавна служба и тѣзи, които се намиратъ подъ слѣдствие и които сѫ истрити отъ листа на повѣренниците. Нѣ щомъ прѣстави нѣкой, че притѣжава изискуемите се качества, на бسىноване пунктъ 4-ї, естествено е, че той ги притѣжава и трѣба да се приеме като адвокатъ. На това основание, съмъ съгласенъ съ мнѣнието на комиссията, щото чл. 7-ї отъ законопроекта, както е напечатанъ да се приеме безъ измѣнение. Ми се струва, че чл. 14-ї отъ Вѣтр. Правилъ, тѣй като вече врѣмето е късно, може да го приспособа сега.

Прѣдсѣд.: Прѣдлага се прѣкращение на дебатитѣ. Който не приема да се прѣкратятъ дебатитѣ, да си вдигне рѣката (Никой не вдига). Приема се прѣкращението на дебатитѣ. Ще се гласува чл. 7-ї тѣй както е въ проекта. Който го не приема да си вдигне рѣката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Свѣщаровъ: (Чете):

Ст. 8. Като разглѣда въ едно общо распоредително засѣдане означениетѣ въ горните членове документи и като вземе въ съобра-

жение всички свѣдения, които признае за потрѣбно да събере, Окр. Сѫдъ постановява съ мотивирано опрѣдѣление, или че сѫ разрѣшава на просителя да бѫде повѣренникъ или че му се недозволица.

Комиссията е приела чл. 8 безъ измѣнение и моли Нар. Събрание да го приеме изцѣло.

Д. Ц. Вѣлчевъ: Г-да прѣставители! Въ чл. 8 е казано, че лицето, което иска да стане адвокатъ, освѣнъ като прѣстави изискуемите се удостоверения или документи, прѣвидени въ горните членове, казва се още, че прѣдставя на сѫда да вземе въ съображеніе и тия свѣдения които той—сѫда — признае за нуждно да събере. Азъ не мога да си обясна, защо при разискварието на въпроса, който ще има сѫда за приеманието или отхвърлянето на единъ адвокатинъ, да се изиска, освѣнъ прѣставени документи прѣвидени въ чл. 4, 5 и 7 още и разни свѣдения, които сѫда намѣри за нуждно да събере. Мисля закона трѣба да бѫде ясенъ и точенъ, за да не тураме сѫдилищата въ затруднение. Както знаемъ на сѫдилищата е забранено събирането справки, които сами интересуващи трѣба да прѣставятъ. Щомъ лицето, което желае да бѫде адвокатъ прѣстави тия документи, които сѫ нужни, разбира се, трѣба да му се даде право да адвокатствува. Ако се приеме, щото сѫда да събира свѣдения които намѣри за нуждно, то той—сѫда — може на основание на нѣкой неоснователни причини да откаже, или да тури въ мотивираното си опрѣделение, защо отказва като се ссыпва на чл. 8 въпрѣки чл. 4, 5 и 7. Като считамъ излишна тая добавка щото сѫда да събира свѣдения и справки, моля, както г-на докладчика, така и г-нъ М-ръ на Правосѫдието да се съгласи щото сѫда да се основава само на доказателствата, които се прѣвидени въ чл. 4 и 5, а да нѣма право да събира справки, защото съ туй още повече става неопрѣдѣленъ настоящия законъ.

Н. Станевъ: Г-да прѣставители! Като се присъединявамъ къмъ изказаното мнѣние отъ г-на Цекова, че въ закона, който се изработва сега за адвокатитѣ, прѣвидено е щото всѣко лице правоспособно, което ще иска да стане адвокатинъ да прѣстави всичките документи, които се изискватъ отъ той законъ, прѣдостава се още право та окрѣжния сѫдъ, по лични свои съображения, да отиде и търси подобни доказателства или улики, които могатъ да послужатъ, за да не се приеме адвокатина. Това ще бѫде едно право дадено на окрѣжния сѫдъ да практикува той законъ, който разискваме сега, както иска. Законодателя е прѣдвидѣлъ всичките условия, които се изискватъ, за да бѫде нѣкой адвокатъ. Може би по лични съображения нѣкой отъ сѫдиитѣ, които влияятъ надъ другаритѣ си да кажатъ, че по съображения — понеже не се изиска никакъвъ контролъ на свѣденията — на свѣденията, които окрѣжниятѣ има, съ мотивирано опрѣдѣление казва, че единъ-кой не може да се приеме за адвокатъ. Като имамъ прѣдъ видъ, че често се случва това, а още повече съ той законъ, съ който се даватъ пошироки права на сѫдиитѣ, прѣдлагамъ на почитаемъ Събрание да измѣни тоя членъ така: «Чл. 8. Като разглѣда въ едно общо распоредително събрание означените въ горните членове документи и като вземе въ съображеніе прѣставените документи, окр. сѫдъ постановява съ мотивирано опрѣдѣление» и т. н. Думите: «Всичките свѣдения, които признае за потрѣбно да събере» да се изхвърлятъ, а да се прѣвидятъ само «прѣставените документи». Моля г-нъ М-ръ на Правосѫдието да се съгласи съ нашето мнѣніе, защото съ това не се унищожава тоя членъ и онова което иска законодателя ще бѫде постигнато. Напротивъ ще се даде, освѣнъ

това, което дава самия членъ, ще се даде още и произволно право на съдиите да лишават отъ правото за адвокатствуване и лица, които имат право да адвокатствуват.

Докл. Д. Свѣщаровъ: Г-да Цековъ и Станевъ напразно се опасяват отъ думата, «свѣдения», въ чл. 8 като, че съ това се дава право съдиите да събират свѣдения въ тѣхна врѣда въ прѣки чл. 4 и 5, които задължават тия съди да искатъ само нужните документи. Азъ разбирамъ, пакъ и комиссията така е разбирала, че тия свѣдения незначатъ, че по незнамъ какви свѣдения сѫда може да направи опрѣдѣление, че едно-кое си лице може да се приеме или не за адвокатъ; но тия свѣдения сѫ върху документите, които ще представи кандидата за адвокатъ. Когато на съдилището ще представятъ тия документи изисквани споредъ чл. 4 и 5 на настоящия законъ и дойде до свѣдение на съдилището, или чрезъ полицейските власти, или чрезъ заинтересувани лица, че единъ документъ е лажливъ, съдилището нали трѣба да се спрѣ единъ — два дена, до гдѣто събере нужните свѣдения. Така разбирамъ тия свѣдения.

Не се казва въ члена, че на основание на тия свѣдения приематъ се лица за адвокати или помощници, но просто се казва, като прѣглѣда всичките документи и като вземе въ съображение всичките свѣдения, може, ако има нужда да събере и други, които може би обезсилватъ доказателствата, които ще представи кандидата за адвокатъ.

Комиссията така е разбирала и азъ така разбирамъ чл. 8 и моля Нар. Събрание да го приеме така.

Д. Коцевъ: Г-да прѣставители! Азъ станахъ да каже нѣколко думи въ отговоръ на почит. Врачен. прѣставител Станевъ, които даде нѣколко съждения върху чл. 8 отъ законопроекта. Той говори много дѣлго, но не каза нищо особено за самия членъ Да му се отговаря сѫщо на дѣлго едва ли има нужда. Самия членъ доста е ясенъ и това, което се докладва е достататченъ отговоръ за г-на Станева. Бато мисля, че въпросътъ е исчерпанъ, прѣлагамъ да се прѣкратятъ дебатите.

Прѣдсѣд.: Има прѣложение да се прѣкратятъ дебатите. Които сѫ противъ да дигнатъ рѣка. (Приема се). Ще се гласува чл. 8, както е въ проекта. Които го не приематъ да дигнатъ рѣка. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете):

Ст. 9. Това постановление на окр. сѫгъ може да бѫде опротестирано отъ съответният прокуроръ въ случай на неправилно приемане просителя за повѣренникъ или обтѣжено отъ просителя въ случай на неправилно отказване въ двѣ неделенъ срокъ отъ денъта на съобщението му прѣдъ съответният Апелативенъ Съдъ. Постановлението на този послѣдния въ качеството му на втора инстанция по този прѣдметъ сѫ окончателни и не подлежатъ на обжалвание.

Прѣдсѣдателъ: **Д. Тончевъ.**

Секретари:

Зах. Градинаровъ.
Ив. Златаревъ.
Геор. Пѣневъ.
Антонъ Байчовъ.
Ив. Халачовъ.

Комиссията приема тозъ членъ безъ измѣнение и моли Нар. Събрание да го приеме.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Които не приематъ чл. 9 да дигнатъ рѣка. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете):

Ст. 10. Желающий да бѫде адвокатъ, слѣдъ като бѫде приемъ окончетелно отъ съдѣтъ въ това звание, въ общо събрание на съдѣтъ привежда се подъ клѣтва, споредъ приложения къмъ тъзи ст. форма и веднага посль това се вписва въ списъка на повѣренниците, състоящи при този съдѣтъ, за което се и надписва надъ издаденото му отъ съдѣтъ свидѣтелство. Освѣнъ това съдѣтъ публикува за въ числото на повѣренниците за приемването мусеобщо знание.

Комиссията и тозъ членъ прие безъ измѣнение.

Градинаровъ: Г-да прѣставители! Нѣмамъ нищо противъ този членъ 10. Но ще направя една добавка къмъ него, именно слѣдъ думите: «съдѣтъ привежда подъ клѣтва» да се прибави въ скобки: «по обрядитъ на своето вѣроисповѣданіе», защото, спорѣдъ формата която е приета, е казано да се кълнатъ въ евангелието и животворящия крѣстъ» и пр. Пакъ у насъ има и турци и други вѣри. Затова се направи тазъ прибавка.

Докл.: Нѣмамъ нищо противъ прѣлож. на г-на Градинарова.

М-ръ Стоиловъ: Съгласенъ съмъ и азъ.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува чл. 10 съ прибавката на г-на Градинарова, които сѫ противъ да дигнатъ рѣка. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете):

Ст. 11. Въ всѣки съдѣтъ и въ затворите се залѣпятъ по разпорѣждането на прѣдѣдателите на съдилищата и прокурорите за знание на публиката списъците на повѣренниците, които иматъ мѣстожителството си въ окрѣгътъ на съдѣтъ съ показание на адресътъ имъ. Въ М-вото на Правосъдието се държи общъ списъкъ за всички повѣренници въ Княжеството, който списъкъ се съставлява отъ донесението на прѣдѣдателите на съдилищата и въ началото на всѣка година се напечатва въ «Държавниятъ Вѣстникъ» за всеобщо знание.

Комиссията приема члена безъ имѣніе.

Прѣдсѣд.: Които сѫ противъ този членъ да дигнатъ рѣка. (Приема се).

Г-да прѣставители, частътъ е 6.

(Гласове: Утрѣ да имаме засѣданіе).

Спорѣдъ Вжтр. Правилникъ трѣба Събранието да рѣши. Желае ли Нар. Събрание да има засѣданіе утрѣ? (Желае). Които сѫ противъ да дигнатъ рѣка. (Прието).

За дневният рѣдъ ще имаме продължение отъ днешния. (Звѣни). Засѣданіето се затваря.

(Закрито въ 6 часа).

Подпрѣдѣдатели: **З. Стояновъ.**
П. Славковъ.

Секретари: **Иор. Симеоновъ.**
Д-ръ Сарж-Ивановъ.
Христо Лѣкарски.
Ат. Гр. Каракашовъ.
Дим. Петковъ.
Д-ръ Стояновичъ.

Стенографъ: **Ив. А. Шандаровъ.**